

*P*ravilo
našega svetega očeta
*B*enedikta

**cistercijanska
opatija Stična**

MMXV

Quisquis ergo ad patriam
caelestem festinas,
hanc minimam incheatienis
Regulam descriptam,
adiuvante Christo, perfice,
et tunc demum ad maiora quae
supra commemoravimus
doctrinae virtutumque culmina,
Deo protegente, pervenies.
Amen

*Kdorkoli si, ki hitiš v nebeško domovino,
s Kristusovo pomočjo izpolnjuj to skromno Pravilo,
ki smo ga napisali za začetnike.
Šele potem boš lahko tudi ti pod Božjim varstvom
dospel do zgoraj omenjenih višjih vrhov
vednosti in čednosti.*

Amen.

Sveti Benedikt, Pravilo 73,8-9

*P*redgovor

*P*oslušaj, sin, pravila učitelja, nagni uho svojega srca, rad sprejmi prigovarjanje svojega dobrega očeta, in ga v dejanju izpolni! ²Tako se boš s trudom pokorščine vrnil k njemu, od kogar si se oddaljil z lenobo nepokorščine.

³Tebi je torej sedaj namenjena moja beseda, kdorkoli si, ki si se odpovedal lastni volji, se želiš bojevati za Gospoda Kristusa, pravega Kralja, in sprejemaš najmočnejše in sijajno orožje pokorščine.

⁴Predvsem pomni: Kadar se lotiš česa dobrega, si z vztrajno molitvijo od njega izprosi, da ga on izvrši. ⁵Tako on, ki nas je izvolil prišteti med svoje sinove, ne bo nekoč žalosten zaradi naših slabih dejanj. ⁶Ker dela v nas dobro, se mu moramo vsak čas pokoravati, da nas ne bo nekoč kot razsrjeni oče svoje sinove razdedinil ⁷ali kot strog gospodar, ogorčen zaradi naših grehov, kot ničvredne služabnike izročil večni kazni, ker nismo hoteli iti za njim v slavo.

2. Jan. – 3. Maj – 2. Sept.

Nadaljevanje predgovora

⁸Zato vendar že enkrat vstanimo, saj nas Sveto pismo budi z besedami: »Ura je že, da vstanemo od spanja« (Rim 13,11). ⁹Odprimo svoje oči božanski svetlobi in s pazljivimi ušesi poslušajmo opomine, ki nam jih vsak dan govori Božji glas: ¹⁰»Če danes zaslišite njegov glas, ne zakrknite svojih src« (Ps 94,8). ¹¹In zopet: »Kdor ima ušesa za poslušanje, naj prisluhne, kaj govori Duh Cerkvam« (Raz 2,7; prim. Mt 11,15). ¹²In kaj pravi? »Pridite, sinovi, poslušajte me; strahu Gospodovega vas bom učil« (Ps 33,12). ¹³»Tecite, dokler imate luč življenja, da vas ne objame tema smrti« (Jn 12,35).

3. Jan. – 4. Maj – 3. Sept.

Nadaljevanje predgovora

¹⁴Ko Gospod med množico ljudi, katerim to vzklika, išče svojega delavca, vnovič pravi: ¹⁵»Kdo je človek, ki ljubi življenje in želi videti dobre dni?« (Ps 33,13). ¹⁶Če to slišiš in odgovoriš: »Jaz!« ti bo Bog odvrnil: ¹⁷»Če želiš imeti resnično in večno življenje, 'zadržuj svoj jezik od zla in tvoje ustnice naj ne izgovarjajo prevare. Ogibaj se hudega in delaj dobro; išči mir in hodi za njim!' (Ps 33,14–15). ¹⁸Če boste to delali, bom obrnil svoje oči k vam in svoja ušesa k vašim prošnjam. In še preden

me boste poklicali, vam porečem: 'Glejte, tukaj sem!'

¹⁹Predragi bratje, kaj nam je prijetnejše od tega Gospodovega glasu, ki nas vabi? ²⁰Glejte, Gospod nam v svoji dobroti kaže pot življenja.

4. Jan. – 5. Maj – 4. Sept.

Nadaljevanje predgovora

²¹Opazimo si torej svoja ledja z vero in z izvrševanjem dobrih del ter pod vodstvom evangelija napredujmo po njegovih potih, da bomo zaslužili gledati njega, ki nas je poklical v svoje kraljestvo.

²²Če hočemo prebivati v šotoru njegovega kraljestva, moramo tja hiteti z dobrimi deli, sicer tja nikakor ne pridemo. ²³Toda vprašajmo Gospoda s prerokom in mu recimo: »Gospod, kdo bo prebival v tvojem šotoru, kdo bo počival na tvoji sveti gori?« (Ps 14,1). ²⁴Poslušajmo, bratje, kaj nam Gospod odgovarja na to vprašanje in kako nam kaže pot do tega šotoru: ²⁵»Kdor hodi brez madeža in ravna pravično; ²⁶kdor govori resnico v svojem srcu; kdor ne vara s svojim jezikom; ²⁷kdor ne stori svojemu bližnjemu nič hudega in ga ne sramoti' (Ps 14,2–3); ²⁸kdor zvijačnega hudobca, ki ga k čemu nagovarja, z njegovo skušnjavo vred požene izpred oči svojega srca in ga stre ter njegovo nagovarjanje takoj v začetku zgrabi in razbije ob Kristusu.« ²⁹Ti ljudje se bojijo Gospoda in se ne ponašajo s svojo zvesto službo, ker vedo, da tisto, kar je v njih dobrega, ni njihovo delo, ampak Gospodovo; ³⁰takšni povečujejo Gospoda,

ki deluje v njih, in govore s prerokom: »Ne nam, Gospod, ne nam, temveč svojemu imenu daj slavo!« (Ps 113 B,1). ³¹Tudi apostol Pavel ni nič od svojega oznanjevanja pripisoval sebi, marveč je rekel: »Po Božji milosti sem to, kar sem« (1 Kor 15,10). ³²In na drugem mestu je dejal: »Kdor se hvali, naj se hvali v Gospodu« (2 Kor 10,17).

5. Jan – 6. Maj – 5. Sept.

*N*adaljevanje predgovora

³³Končno pravi Gospod v evangeliju: »Kdor posluša te moje besede in jih uresničuje, je podoben preudarnemu možu, ki je zgradil svojo hišo na skalo. ³⁴Ulila se je ploha, pridrlo je vodovje in zapihali so vetrovi ter se zagnali v to hišo, in vendar ni padla; ker je imela temelje na skali« (Mt 7,24–25). ³⁵Ko je »končal te besede« (Mt 7,28), Gospod pričakuje, da bomo na njegove svete opomine vsak dan odgovorili s svojimi dejanji. ³⁶Da bi popravili svoje hudobije, se nam podaljšujejo dnevi tega življenja, ³⁷kakor pravi apostol: »Mar ne veš, da te Božja potrpežljivost navaja k spreobrnjenju?« (Rim 2,4). ³⁸Saj pravi dobri Gospod: »Nočem smrti grešnika, ampak da se spreobrne in živi« (Ezk 33,11).

6. Jan. – 7. Maj – 6. Sept.

Nadaljevanje predgovora

³⁹ *D*ratje, ko smo torej vprašali Gospoda, kdo sme prebivati v njegovem šotoru, smo slišali, kakšni so pogoji prebivanja: izpolniti moramo dolžnosti stanovalca! ⁴⁰Zato moramo pripraviti svoja srca in telesa za duhovni boj v sveti pokorščini zapovedim. ⁴¹Ker pa naša narava nima za to dovolj moči, bomo prosili Gospoda, naj nam pomaga s svojo milostjo.

⁴²Če hočemo uiti peklenkim kaznim in priti v večno življenje, ⁴³moramo sedaj, dokler je še čas in smo v tem telesu ter moremo v luči tega življenja še vse izpolniti, ⁴⁴teči in delati to, kar nam bo koristilo za večnost.

7. Jan. – 8. Maj – 7. Sept.

Nadaljevanje predgovora

⁴⁵ *Z*ato hočemo ustanoviti šolo za službo Gospodu. ⁴⁶Upamo, da pri njeni ureditvi ne bomo predpisali nič ostrega in nič težkega. ⁴⁷Če pa bi se iz upravičenega razloga zahtevalo kaj nekoliko strožjega, da se odpravijo napake in ohrani ljubezen, ⁴⁸ne smeš, zmeden od nenadnega strahu, zapustiti poti odrešenja, ki je v začetku zmeraj tesna. ⁴⁹Z napredovanjem v samostanskem življenju in v veri pa se človeku razširi srce in v neizrekljivo osrečujoči ljubezni hiti po poti Božjih zapovedi.

⁵⁰Tako se nikoli ne bomo odtegovali Božjemu poučevanju, marveč bomo v Božjem nauku v samostanu vztrajali do smrti in potrpežljivo s Kristusom trpeli, da bomo zaslužili priti v njegovo kraljestvo.

Amen.

Konec predgovora

8. Jan. – 9. Maj – 8. Sept.

1. poglavje

Rodovi menihov

¹Znano je, da so štirje rodovi menihov.

²Prva so cenobiti, ki živijo v samostanu in služijo Bogu po pravilu ter pod opatovim vodstvom.

³Drug rod so anahoreti, to je puščavniki. Ti niso v začetni gorečnosti meniškega življenja, ampak so preživeli dolgo preizkušnjo v samostanu. ⁴Izurjeni s pomočjo mnogih bratov so se naučili bojevati zoper satana. ⁵Dobro pripravljene v vrsti bratov sprejemajo posamezen boj v puščavi. Brez podpore drugih, se ob Božji pomoči pogumno bojujejo z lastno roko in pestjo zoper grešne težnje mesa in misli.

⁶Tretji, zelo slabi rod menihov, so sarabaiti. Ti niso bili preizkušeni kakor zlato v ognju po nobenem pravilu niti po nauku izkustva, marveč so mehki kakor svinec. ⁷S svojimi deli

še zmeraj služijo svetu in s tonzuro lažejo Bogu. ⁸Po dva ali trije ali celo posamezno živijo brez pastirja. Namesto v Gospodovih ovčnjakih tičijo v svojih stajah, za postavo pa imajo lastno poželenje. ⁹Kar si sami izmislijo ali izberejo, to imajo za sveto, kar pa jim ne ugaja, to imajo za nedovoljeno.

¹⁰Četrty rod menihov so tako imenovani girovagi. Vse svoje žive dni hodijo iz ene pokrajine v drugo in v raznih samostanih gostujejo po tri ali štiri dni. ¹¹Vedno so na poti in nikdar ustaljeni. Sužnji so lastnih želja ter nezmernosti v jedi in v vseh pogledih so slabši od sarabaitov.

¹²O obžalovanja vrednem življenju vseh teh je bolje molčati kot govoriti.

¹³Pustimo jih torej in z Gospodovo pomočjo preidimo k urejanju najmočnejšega roda, cenobitov.

2. poglavje

*K*akšen mora biti opat

9. Jan. – 10. Maj – 9. Sept.

¹Opat, ki je vreden, da vodi samostan, se mora zmeraj spominjati, kako ga ogovarjajo, ter z dejanji opravičiti ime 'predstojnik'. ²Verujemo namreč, da je v samostanu Kristusov namestnik, saj ga imenujemo z njegovim imenom, ³kakor pravi apostol: »Prejeli ste duha posinovljenja, v katerem kličemo: Aba, Oče!« (Rim 8,15; prim. Gal 4,6).

⁴Zato opat ne sme učiti, določati ali ukazovati ničesar, kar ni v skladu z Gospodovo postavo. ⁵Njegovo ukazovanje in

poučevanje naj prešinjata srca učencev kot kvas Božje pravičnosti. ⁶Opat naj se zmeraj zaveda, da se bo pri strašni Božji sodbi preiskalo oboje: njegov nauk in pokorščina učencev.

10. Jan. – 11. Maj – 10. Sept.

2. poglavje

*K*akšen mora biti opat – nadaljevanje

*N*aj ve, da je pastir kriv, če ima gospodar od ovac premalo koristi. ⁸Po drugi strani pa prav tako velja: Če je pastir nemirni in nepokorni čredi posvetil vso svojo skrb ter je uporabil zoper njihova bolestna dejanja vsa zdravila, ⁹ob Gospodovi sodbi oproščen. S prerokom bo lahko rekel Gospodu: »Tvoje pravičnosti nisem skrival v svojem srcu, o tvoji resnici in odrešenju sem govoril« (Ps 39,11), »oni pa so me zaničevali in zasramovali« (Iz 1,2). ¹⁰Tedaj bo za kazen smrt zadela neposlušne ovce, ki se niso zmenile za njegovo skrb.

11. Jan. – 12. Maj – 11. Sept.

2. poglavje

*K*akšen mora biti opat – nadaljevanje

¹¹*K*dor torej sprejme ime 'opat', mora svoje učence voditi z dvojnimi nauki: ¹²Vse dobro in sveto naj pokaže bolj z dejanji

kot z besedami. Dovzetnim učencem bo Gospodove zapovedi razlagal z besedami, trdosrčnim (prim. Iz 46,12) in preprostejšim pa s svojimi dejanji. ¹³Vse, kar uči svoje učence kot nasprotno Božji postavi, naj pokaže s svojimi dejanji, kako se ne sme delati, da sam ne bo zavržen, medtem ko druge uči. ¹⁴Bog bi mu namreč mogel zaradi njegovih grehov nekoč očitati: »Zakaj naštevaš moje zapovedi in nosiš mojo zavezo v svojih ustih? Ti vendar sovražiš strahovanje in zametuješ moje besede« (Ps 49,16–17). ¹⁵Velja tudi: »Gledaš iver v očesu svojega brata, bruna v svojem očesu pa ne opaziš« (Mt 7,3).

12. Jan. – 13. Maj – 12. Sept.

2. poglavje

*K*akšen mora biti opat – nadaljevanje

¹⁶Opat naj v samostanu ne dela razlik med osebami. ¹⁷Naj ne ljubi enega bolj kot drugega, razen če opazi, da se kdo odlikuje z dobrimi deli in pokorščino. ¹⁸Kdor se je rodil svoboden, nima nobene prednosti pred onim, ki je prišel v samostan kot suženj, če za to ni kakega drugega pametnega razloga. ¹⁹Če pa se opatu zdi, da pravica zahteva, lahko komu odloči tudi višji položaj, sicer pa naj vsak ostane na svojem mestu, saj – ²⁰naj bo suženj ali svoboden (Ef 6,8) – vsi smo eno v Kristusu (prim. Gal 3,28) in vsi se vojskujemo v službi istega Gospoda, pri Bogu pa ni pristranskosti. ²¹Pri njem več veljamo le takrat, kadar se pred drugimi odlikujemo po dobrih delih in ponižnosti. ²²Opat naj torej vse enako ljubi, en in isti red naj velja za vse in z vsakim naj ravna, kakor kdo zasluži.

13. Jan. – 14. Maj – 13. Sept.

2. poglavje

*K*akšen mora biti opat – nadaljevanje

²³ *P*ri poučevanju mora opat zmeraj ohraniti tisto apostolovo pravilo, v katerem pravi: »Svari, spodbujaj, grajaj!« (2 Tim 4,2). ²⁴To pomeni, da naj času in razmeram primerno menjava strogost z milino; naj kaže zdaj strogost učitelja, drugič pa ljubeznivo dobroto očeta. ²⁵Zato mora neposlušne in nemirne ostreje posvariti, poslušne, krotke in potrpežljive pa spodbujati k napredovanju v dobrem. Opominjamo ga, naj brezбриžne in uporne graja in kaznuje.

²⁶Naj se nikar ne dela, kakor da ne vidi napak krivcev, marveč naj jih, kolikor more, takoj v začetku s koreninami vred izruje. Pomisli naj, da mu preti nevarnost Élija, duhovnika v Šilu (prim. 1 Sam 2–4). ²⁷Bolj poštene in dovzetne učence naj ob prvem in drugem svarjenju opomni z besedami, ²⁸hudobne in trdovratne ter prevzetne in neposlušne pa naj pri prvem prestopku kaznuje s šibo ali drugo telesno kaznijo; saj ve, da je zapisano: »Neumnež se ne poboljša z besedami« (Prg 29,19), ²⁹in zopet: »Udari svojega sina s šibo in rešil boš njegovo dušo smrti« (Prg 23,14).

14. Jan. – 15. Maj – 14. Sept.

2. poglavje

*K*akšen mora biti opat – nadaljevanje

³⁰Opat mora zmeraj premišljevati, kaj je in kako ga imenujejo. Vedeti mora, komur je bilo več dano, od njega se bo več zahtevalo (prim. Lk 12,48). ³¹Naj se zaveda, kako težko in težavno nalogo je prevzel: voditi duše in služiti različnim značajem. Pri enem bo poskušal s prijaznim prigovarjanjem, pri drugem z grajo, pri tretjem pa s prepričevanjem. ³²Naj se prilagodi in ravna po značaju in razumnosti vsakega posameznika. Tako ne bo nastala nobena škoda pri čredi, ki mu je zaupana, marveč mu bo povečanje dobre črede v veselje.

15. Jan. – 16. Maj – 15. Sept.

2. poglavje

*K*akšen mora biti opat – nadaljevanje

³³Predvsem pa ne sme zanemarjati ali podcenjevati zveličanja zaupanih mu duš in si bolj prizadevati za minljive, zemeljske in razpadljive stvari. ³⁴Zmeraj naj misli, da je sprejel vodstvo duš, za katere bo moral dajati odgovor. ³⁵Naj ga nič ne vznemirja morebitno manjše samostansko premoženje, temveč naj pomni, kar je zapisano: »Iščite najprej Božje kraljestvo in njegovo pravičnost in vse to vam bo navrženo« (Mt 6,33). ³⁶In zopet: »Nič ne manjka njim, ki se ga bojijo« (Ps 33,10).

³⁷Naj ve: Kdor sprejme vodenje duš, naj se pripravi, da bo

zanje odgovarjal! ³⁸Dobro naj se zaveda, da bo na sodni dan dajal odgovor Gospodu za vse duše bratov, ki so mu bile zaupane, prav tako pa tudi za svojo.

³⁹Če bo torej zmeraj v strahu, kako bo moral kot pastir odgovarjati za zaupane mu ovce, se bo ob skrbi za druge trudil tudi sam zase. ⁴⁰In ko bo s svojimi opomini drugim pomagal k poboljšanju, bo odpravljal tudi lastne napake.

3. poglavje

Q posvetovanju z brati

16. Jan. – 17. Maj – 16. Sept.

¹Kadar gre v samostanu za pomembne odločitve, naj opat skliče vso samostansko skupnost in naj pove, za kaj gre. ²Ko je slišal nasvet bratov, naj sam pri sebi premisli in naredi, kar meni, da je bolj koristno. ³Rekli smo, naj vse skliče k posvetovanju zato, ker Gospod dostikrat razodene mlajšemu, kar je boljše.

⁴Bratje pa naj dajo svoj nasvet z vso ponižno podreditvijo in ne smejo trdovratno zagovarjati svojega mnenja. ⁵Končna odločitev gre opatu in vsi naj pokorno sprejmejo, kar se zdi njemu primernejše. ⁶Toda kakor se učencem spodobi, da ubogajo učitelja, tako je prav, da tudi on vse ureja modro in pravično.

17. Jan. – 18. Maj – 17. Sept.

3. poglavje

Q posvetovanju z brati – nadaljevanje

⁷Vsi naj torej v vsem upoštevajo kot svojega učitelja Pravilo in nihče ne sme lahkomišelnost delati v nasprotju z njim.

⁸V samostanu se nihče ne sme ravnati po želji svojega srca. ⁹Nihče se ne sme s svojim opatom predrzno ali celo zunaj samostana prepirati. ¹⁰Kdor pa bi to vendarle storil, naj bo kaznovan po Pravilu. ¹¹Opat pa naj zmeraj dela v strahu Božjem in po določilih Pravila, vedoč, da bo o vseh svojih odločitvah zagotovo dajal odgovor Bogu, najpravičnejšemu sodniku.

¹²Kadar pa gre v samostanu za manj pomembne stvari, naj skliče na posvet samo starejše, ¹³kakor je pisano: »Vse stôri po posvetovanju in ne boš se kesal« (Prg 31,3).

18. Jan. – 19. Maj – 18. Sept.

4. poglavje

*P*ripomočki za dobra dela

¹Predvsem: »Ljubi Gospoda Boga iz vsega srca, iz vse duše, z vso močjo« (Mr 12,30; prim. Mt 22,37; 5 Mz 6,4); ²potem »bližnjega kakor samega sebe« (Mr 12,31; 3 Mz 19,18; Mt 22,39)!

³Potem: Ne ubijaj!

⁴Ne prešuštvuj!

- ⁵Ne kradi!
- ⁶Ne požêli!
- ⁷Ne pričaj po krivem!
- ⁸Spoštuj vse ljudi!
- ⁹In kar nočeš, da bi tebi storili, tega drugim ne stori!
- ¹⁰Odpovej se samemu sebi, da boš hodil za Kristusom (prim. Mt 16,24; Lk 9,23)!
- ¹¹Kroti telo!
- ¹²Ne vdajaj se grešnim užitkom!
- ¹³Ljubi post!
- ¹⁴Ubogim pomagaj!
- ¹⁵Nagega obleci! (prim. Mt 25,36; Tob 1,17).
- ¹⁶Bolnika obišči! (prim. Mt 25,36).
- ¹⁷Mrtvega pokoplji! (prim. Tob 1,17; 2,4 s).
- ¹⁸V stiski pridi na pomoč!
- ¹⁹Žalostnega potolaži! (prim. Iz 61,2; 2 Kor 1,4).
- ²⁰Ne zapletaj se v posvetna opravila!
- ²¹Ničemur ne dajaj prednosti pred ljubeznijo do Kristusa!

19. Jan. – 20. Maj – 19. Sept.

4. poglavje

*P*ripomočki za dobra dela – nadaljevanje

- ²²*N*e vdajaj se jezi!
- ²³Ne misli na maščevanje!
- ²⁴Ne snuj zvijače v srcu!
- ²⁵Ne dajaj lažnega poljuba miru!
- ²⁶Ne opuščaj ljubezni!
- ²⁷Ne prisegaj, da ne bi kdaj po krivem prisegel!

- ²⁸Resnico govôri s srcem in z usti!
- ²⁹Hudega ne povračaj s hudim!
- ³⁰Krivice ne delaj, toda prizadejano potrpežljivo prenašaj!
(prim. 1 Kor 6,7 s).
- ³¹Ljubi sovražnike! (prim. Mt 5,44; Lk 6,27).
- ³²Ne preklinjaj tistih, ki te preklinjajo, ampak jih rajši
blagoslavljaljaj! (prim. Lk 6,28; 1 Kor 4,12; 1 Pt 3,9).
- ³³Če te preganjajo zaradi pravičnosti, prenašaj! (prim. Mt 5,10;
1 Kor 4,12).
- ³⁴Ne bodi ošaben!
- ³⁵Ne vdajaj se vinu!
- ³⁶Ne bodi nezmeren v jedi!
- ³⁷Ne bodi zaspan!
- ³⁸Ne bodi len! (prim. Prg 6,6–11; 10,26; 13,4).
- ³⁹Ne godrnjaj!
- ⁴⁰Ne obrekuj!
- ⁴¹Zaupaj v Boga!
- ⁴²Ko na sebi vidiš kaj dobrega, pripiši to Bogu, ne sebi!
- ⁴³Zlo pa imej za svoje delo in ga sebi vračunaj!

20. Jan. – 21. Maj – 20. Sept.

4. poglavje

*P*ripomočki za dobra dela – nadaljevanje

- ⁴⁴*D*oj se sodnega dne!
- ⁴⁵Trepetaj pred peklom!
- ⁴⁶Iz dna duše hrepeni po večnem življenju!
- ⁴⁷Smrt si vsak dan predočuj!
- ⁴⁸Vsak trenutek nadziraj dejanja svojega življenja!

- ⁴⁹Zavedaj se, da te Bog vidi na vsakem kraju!
- ⁵⁰Zle misli, ki pridejo v tvoje srce, takoj zatri s Kristusovo pomočjo in jih razodeni duhovnemu očetu!
- ⁵¹Svoja usta varuj pred slabim in nedostojnim govorjenjem!
- ⁵²Ne ljubi pretiranega govorjenja!
- ⁵³Ne izgovarjaj praznih ali smeh zbujujajočih besed!
- ⁵⁴Ne ljubi preveč ali pretiranega smeha!
- ⁵⁵Rad poslušaj sveto branje!
- ⁵⁶Pogosto se posvečaj molitvi!
- ⁵⁷Svojih prejšnjih grehov se s solzami in vzdihmi vsak dan v molitvi Bogu spovej!
- ⁵⁸V prihodnje se od teh grehov poboljšaj!
- ⁵⁹Mesenemu poželenju se ne vdajaj!
- ⁶⁰Ogibaj se samovoljnosti!
- ⁶¹V vsem ubogaj opatove ukaze, četudi sam, kar Bog ne daj, drugače ravna! Pomisli na Gospodovo zapoved: »Kar vam rečejo, storite, po njihovih delih pa se ne ravnajte!« (Mt 23,3).

21. Jan. – 22. Maj – 21. Sept.

4. poglavje

*P*ripomočki za dobra dela – nadaljevanje

⁶²*N*e želi, da bi te imeli za svetega, dokler še nisi, temveč prej postani svet, da te bodo potem tembolj upravičeno tako imenovali!

⁶³Božje zapovedi vsak dan v dejanju izpolnjuj!

⁶⁴Ljubi čistost!

⁶⁵Nikogar ne sovraži!

⁶⁶Ne bodi ljubosumen!

⁶⁷Ne vdajaj se zavisti!

⁶⁸Ne ljubi prepira!

⁶⁹Beži pred prevzetnostjo!

⁷⁰Spoštuj starejše!

⁷¹Ljubi mlajše!

⁷²Iz ljubezni do Kristusa moli za sovražnike!

⁷³S sprtim se spravi pred sončnim zahodom!

⁷⁴In nikoli nad Božjim usmiljenjem ne obupaj!

⁷⁵Glej, to so pripomočki duhovne umetnosti. ⁷⁶Če jih bomo noč in dan neprestano uporabljali ter jih na sodni dan vrnili, nam bo Gospod dal tisto plačilo, ki ga je sam obljubil: ⁷⁷»Kar oko ni videlo in uho ni slišalo in ni prišlo v človekovo srce, je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo« (1 Kor 2,9). ⁷⁸Delavnica, kjer naj vse to marljivo uporabljamo, so samostanski prostori in stalnost v skupnosti.

22. Jan. – 23. Maj – 22. Sept.

5. poglavje

Q pokorščini

¹Glavno in najbolj očitno znamenje ponižnosti je pokorščina brez odlašanja. ²Ta je značilna za tiste, ki ničesar bolj ne cenijo kakor ljubezen do Kristusa. ³Zaradi svete službe, ki so jo zaobljubili, ali iz strahu pred peklom, ali zaradi slave večnega življenja ⁴bodo nemudoma storili, kar jim ukaže predstojnik, kakor da jim je ukazal sam Bog. ⁵O takih pravi Gospod: »Brž ko je njegovo uho zaslišalo moj glas, me je ubogal« (Ps 17,45). ⁶Prav tako pravi učiteljem: »Kdor vas

poslušā, mene poslušā« (Lk 10,16).

⁷Takšni menihi torej takoj pustijo vse svoje, se odpovedo lastni volji, ⁸v trenutku spustijo vse iz rok in, kar so delali, pustijo nedokončano ter z urnim korakom pokorščine hitijo, da v dejanju izpolnijo naročilo tistega, ki zapoveduje. ⁹V naglici, ki jo navdihuje strah Božji, se kakor v istem trenutku hitro izvrši oboje: že omenjeni učiteljev ukaz in opravljeno delo učenca. ¹⁰K temu jih priganja ljubezen do hoje k večnemu življenju. ¹¹Zato si izberejo tesno pot, o kateri pravi Gospod: »Tesna je pot, ki vodi v življenje« (Mt 7,14). ¹²Ne živijo po svoji zamisli in ne strežejo svojim željam ter poželenjem, marveč napredujejo pod vodstvom in zapovedovanjem drugega; živijo v samostanih in želijo imeti opata nad seboj. ¹³Taki brez dvoma posnemajo ono Gospodovo besedo: »Nisem prišel, da bi izvrševal svojo voljo, ampak voljo tistega, ki me je poslal« (Jn 6,38).

23. Jan. – 24. Maj – 23. Sept.

5. poglavje

pokorščini - nadaljevanje

¹⁴ Toda ta pokorščina je šele takrat Bogu všeč in ljudem prijetna, kadar menihi ukazov ne izpolnjujejo z obotavljanjem, mlačno, z zamudo ali celo z negodovanjem in izrecnim ugovarjanjem; ¹⁵kajti pokorščina, ki se izkazuje predstojniku, se izkazuje Bogu, saj je sam rekel: »Kdor vas poslušā, mene poslušā« (Lk 10,16).

¹⁶In z veselim srcem morajo učenci ubogati, kajti »veselega

darovalca ljubi Bog» (2 Kor 9,7). ¹⁷Če namreč učenec z nejevoljo uboga in godrnja, ne samo z usti, ampak tudi v srcu, ¹⁸četudi naročilo izpolni, ne bo všeč Bogu, ki gleda v srce tistega, kdor godrnja. ¹⁹Za takšno dejanje ne bo prejel nobenega plačila, marveč ga bo zadela kazen, ki jo zaslužijo godrnjavci, če tega z zadoščenjem ne popravi.

24. Jan. – 25. Maj – 24. Sept.

6. poglavje

Q molčečnosti

*D*elajmo, kar pravi prerok: »Dejal sem: 'Pazil bom na svoja pota, da se ne pregrešim z jezikom. Pred svoja usta sem postavil stražo, onemel sem, ponižal sem se in molčal o dobrem« (Ps 38,2–3). ²Tu prerok pokaže: Če se je treba včasih vzdržati celo dobrih pogovorov v prid molčečnosti, koliko bolj se moramo ogibati slabih besed zaradi kazni za greh. ³Zaradi pomembnosti molka je popolnim učencem redko dovoljeno govoriti, čeprav gre za dobre, svete, spodbudne pogovore, ⁴kajti pisano je: »Pri mnogem govorjenju ne boš ubežal grehu« (Prg 10,19). ⁵In drugje: »Smrt in življenje sta v oblasti jezika« (Prg 18,21).

⁶Govoriti in poučevati pristaja namreč učitelju, učencu pa se spodobi, da molči in posluša. ⁷Če torej kdo želi predstojnika kaj vprašati, naj to stori z vso ponižnostjo in spoštljivo vdanostjo.

⁸Prostaško govorjenje, prazne in take besede, ki povzročajo krohot, za vselej in povsod odklanjamo in ne dovoljujemo, da bi učenec odprl usta za take pogovore.

25. Jan. – 26. Maj – 25. Sept.

7. poglavje

Q ponižnosti

*B*ratje, Božje Pismo nam kliče na ves glas: »Vsak, kdor se povišuje, bo ponižan, in kdor se ponižuje, bo povišan« (Lk 14,11; prim. Mt 23,12). ²S temi besedami nam pokaže, da je vsako poviševanje neka vrsta napuha. ³Prerok se ga ogiba, ko pravi: »Gospod, moje srce ni prevzetno, moje oči se ne povzdigujejo. Ne poganjam se za velikimi stvarmi, prečudovitimi zame« (Ps 130,1). ⁴Kaj pa, »če nisem ponižno mislil, če se je moja duša prevzela? Potem boš ravnal z mojo dušo kakor z otrokom, odstavljenim od prsi svoje matere« (Ps 130,2).

⁵Zato, bratje, če hočemo priti do vrhunca popolne ponižnosti in hitro doseči ono nebeško višino, do katere se pride s ponižnostjo v tem življenju, ⁶moramo s svojimi dejanji, ki vodijo navzgor, postaviti tisto lestev, ki se je prikazala v spanju Jakobu in po kateri je videl hoditi angele dol in gor. ⁷Ta hoja navzdol in navzgor za nas gotovo ne pomeni nič drugega kakor to, da nas prevzetnost vodi navzdol, ponižnost pa navzgor.

⁸Ta postavljena lestev pa je naše življenje na tem svetu, ki ga Gospod usmerja proti nebesom, če smo ponižnega srca. ⁹Pravimo, da sta stranici te lestve naše telo in naša duša. Božji klic pa je vanju vdelal razne stopnje ponižnosti in kreposti, po katerih se moramo vzpenjati.

26. Jan. – 27. Maj – 26. Sept.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

¹⁰*P* RVA stopnja ponižnosti je v tem, da ima človek zmeraj pred očmi strah Božji in se skrbno varuje, da tega ne bi pozabil. ¹¹Neprenehoma se spominja vsega, kar je Bog zapovedal. V srcu zmeraj premišljuje, kako bodo tisti, ki Boga zaničujejo, zaradi svojih grehov goreli v peklju, tistim, ki se Boga bojijo, pa je pripravljeno večno življenje. ¹²Zato se vsak trenutek varuje grehov in napak, da jih ne bi storil v mislih ali z jezikom, z rokami ali nogami, s svojo voljo ali z mesenim poželenjem.

27. Jan. – 28. Maj – 27. Sept.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

¹³*N* aj se človek zaveda, da Bog iz nebes zmeraj gleda nanj in da na vsakem kraju Božji pogled vidi njegova dejanja, angeli pa mu vsak trenutek o njih poročajo. ¹⁴To nam razodene prerok, ko pokaže, da Bog zmeraj pozna naše misli: »Bog preiskuje srca in obisti« (Ps 7,10). ¹⁵In zopet: »Gospod pozna človekove misli« (Ps 93,11). ¹⁶Prav tako pravi: »Od daleč si spoznal moje misli« (Ps 138,2). ¹⁷In: »Človekova misel ti je odkrita« (Ps 75,11). ¹⁸Skrbni brat, ki hoče vestno nadzorovati svoje slabe misli, naj v svojem srcu stalno ponavlja: »Takrat bom neomadeževan pred njim, če se bom varoval svojega greha.«

28. Jan. – 29. Maj – 28. Sept.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

¹⁹Ravnanje po lastni volji nam prepoveduje Sveto pismo, ko pravi: »Oddalji se od svoje volje« (Sir 18,30). ²⁰Tudi v molitvi prošimo Boga, naj se v nas zgodi njegova volja. ²¹Po pravici nas torej uči, naj ne ravnamo po svoji volji, če se hočemo izogniti zlu, o katerem pravi Sveto pismo: »Obstojijo poti, ki se zdijo ljudem prave, a končno vodijo na dno pekla« (Prg 16,25). ²²Prav tako se moramo bati tega, kar je rečeno o zanikrnih: »Spridili so se in postali ostudni v svojih poželenjih« (Ps 13,1).

²³Prepričani smo, da Bog zmeraj vidi naše želje, saj pravi prerok Gospodu: »Pred teboj so vse moje želje« (Ps 37,10).

29. Jan. – 30. Maj – 29. Sept.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

²⁴Varujmo se torej zle želje, ker na pragu poželenja preži smrt. ²⁵Zato nam Sveto pismo naroča: »Ne hodi za svojimi poželenji!« (Sir 18,30).

²⁶Če torej »Gospodove oči opazujejo dobre in hudobne« (Prg 15,3) ²⁷in če »Gospod iz nebes zmeraj gleda na človeške sinove, da bi videl, ali je kateri razumen in išče Boga« (Ps 13,2), ²⁸če nam določeni angeli poročajo Gospodu podnevi in ponoči o

naših dejanjih,²⁹se moramo, bratje, vsak trenutek varovati, da nas ne bi Bog kdaj, kakor pravi prerok v psalmu, zagledal, da smo »zabredli v hudobijo in postali ničvredni« (Ps 13,3).³⁰Četudi bi nam v tem življenju prizanašal, ker je dober in čaka, da se spreobrnemo, nam lahko nekoč poreče: »Vse to si storil in jaz sem molčal« (Ps 49,21).

30. Jan. – 31. Maj – 30. Sept.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

³¹*D*RUGA stopnja ponižnosti je v tem, da človek ne ljubi svoje volje in se ne veseli v zadovoljevanju svojih želja,³²marveč se v dejanju ravna po tem, kar pravi Gospod: »Nisem prišel zato, da bi izpolnjeval svojo voljo, ampak voljo tistega, ki me je poslal« (Jn 6,38).³³Prav tako je zapisano: »Samovolja prinaša kazen, premagovanje pa venec«.

31. Jan. – 1. Junij – 1. Okt.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

³⁴*T*RETJA stopnja ponižnosti je v tem, da se kdo iz ljubezni do Boga s popolno pokorščino podvrže predstojniku. Tako posnema Gospoda, o katerem pravi apostol: »Postal je pokoren do smrti« (Flp 2,8).

1. Feb. – 2. Junij – 2. Okt.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

³⁵ČETRTA stopnja ponižnosti se kaže v tem, da menih v pokorščini tiho, zavestno in potrpežljivo objame težke in zoprne stvari ali celo kakršno koli krivico.³⁶Pri tem pa se ne naveliča in ne umakne, saj pravi Sveto pismo: »Kdor bo vztrajal do konca, bo rešen« (Mt 10,22). ³⁷Prav tako: »Naj se ti okrepi srce, prenašaj Gospodove preizkušnje« (Ps 26,14). ³⁸In da pokaže, kako morajo zvesti za Gospoda prenašati vse, celo nasprotovanja, v imenu vseh trpečih pravi Sveto pismo: »Zaradi tebe nas vsak dan pobijajo, imajo nas za klavne ovce« (Ps 43,23). ³⁹Ker pa zanesljivo pričakujejo Božje plačilo, z veseljem dostavljajo: »Toda v vsem tem zmagujemo po njem, ki nas je vzljubil« (Rim 8,37). ⁴⁰In zopet drugje pravi Sveto pismo: »Preiskal si nas, o Bog, z ognjem si nas preizkusil, kakor se z ognjem preizkusi srebro. Pripeljal si nas v zanko, naložil si bremena na naš hrbet« (Ps 65,10–11). ⁴¹In da pokaže, kako moramo biti pod predstojnikom, dostavlja: »Postavil si ljudi nad naše glave« (Ps 65,12).

⁴²Pri nasprotovanjih in krivicah potrpežljivo spolnjujejo Gospodovo zapoved. Zato tistemu, ki jih udari po enem licu, nastavijo še drugo; tistemu, ki jim odnese tuniko, prepustijo še plašč; s tistim, ki jih prisili eno miljo daleč, gredó dve miljji (prim. Mt 5,39–41; Lk 6,29). ⁴³Z apostolom Pavlom prenašajo lažne brate (prim. 2 Kor 11,26) ter blagoslavljujejo tiste, ki nje preklinjajo (prim. 1 Kor 4,12; Lk 6,28).

2. Feb. – 3. Junij – 3. Okt.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

⁴⁴*P*ETA stopnja ponižnosti je tedaj, kadar menih opatu ponižno prizna vse slabe misli, ki se mu porajajo v srcu, in zla dejanja, ki jih je skrivaj storil. ⁴⁵K temu nas vzpodbuja Sveto pismo z besedami: »Razodevaj Gospodu svojo pot in vanj zaupaj!« (Ps 36,5). ⁴⁶Prav tako pravi: »Spovedujte se Gospodu, ker je dober, ker vekomaj traja njegovo usmiljenje« (Ps 105,1). ⁴⁷In prav tako prerok: »Svoj greh sem ti priznal in svojih krivic nisem prikrival. ⁴⁸Dejal sem: 'Priznal bom zoper sebe svoje pregrehe Gospodu' in ti si odpustil krivdo mojega srca« (Ps 31,5).

3. Feb. – 4. Junij – 4. Okt.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

⁴⁹*S*ESTA stopnja ponižnosti je tedaj, kadar je menih zadovoljen z vsem najslabšim in zadnjim ter se pri vsem, kar mu naložijo, ima za slabega in nevrednega delavca (prim. Lk 17,10). ⁵⁰Sam sebi govori s prerokom: »Bil sem izničen in brez spoznanja, kot živina sem bil pri tebi, toda jaz sem zmeraj s teboj« (Ps 72,22–23).

4. Feb. – 5. Junij – 5. Okt.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

⁵¹*S*EDMA stopnja ponižnosti je v tem, da se človek za nižjega in slabšega od vseh ne priznava samo z jezikom, ampak je o tem prepričan tudi v globini svojega srca.

⁵²Ponižuje se in govori s prerokom: »Jaz pa sem črv in ne človek, sramota ljudi in izvržek ljudstva« (Ps 21,7). ⁵³»Poviševal sem se, pa sem ponižan in osramočen« (Ps 87,16).

⁵⁴In zopet: »Dobro je zame, da si me ponižal, da se učim tvojih zapovedi« (Ps 118,71).

5. Feb. – 6. Junij – 6. Okt.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

⁵⁵*Q*SMA stopnja ponižnosti je tedaj, kadar menih ne dela nič drugega kakor to, k čemur ga spodbuja skupno samostansko pravilo in zgledi starejših.

6. Feb. – 7. Junij – 7. Okt.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

⁵⁶*D*EVETA stopnja ponižnosti je v tem, da menih v govorjenju kroti svoj jezik in zvest molku ne spregovori, dokler ni vprašan. ⁵⁷Sveto pismo namreč pravi: »Pri mnogem govorjenju se ne izogneš grehu« (Prg 10,19) ⁵⁸in da »klepetav mož tava brez smeri po zemlji« (Ps 139,12).

7. Feb. – 8. Junij – 8. Okt.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

⁵⁹*D*ESETA stopnja ponižnosti je takrat, kadar menih ni zlahka pripravljen na smeh, kajti pisano je: »Bedak v krohotu povzdiguje svoj glas« (Sir 21,20).

8. Feb. – 9. Junij – 9. Okt.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

⁶⁰*E*NAJSTA stopnja ponižnosti je v tem, da menih, ko pripoveduje, govori mirno in brez glasnega smeha, s ponižno resnobo, z malo in pametnimi besedami ter ne s kričanjem, ⁶¹kakor je pisano: »Modrega spoznaš po tem, da malo govori«.

9. Feb. – 10. Junij – 10. Okt.

7. poglavje

Q ponižnosti – nadaljevanje

⁶²*D*VANAJSTA stopnja ponižnosti je takrat, kadar menih nima ponižnosti samo v srcu, ampak jo zmeraj razodeva tudi na svojem telesu tistim, ki ga vidijo, ⁶³to je: pri bogoslužju, v oratoriju, v samostanu, na vrtu, na poti in na polju, skratka povsod, naj že sedi, hodi ali stoji, zmeraj poveša glavo in oči upira v zemljo. ⁶⁴Vsak trenutek se ima za krivega zaradi svojih grehov in misli, da že stoji pred strašno Božjo sodbo. ⁶⁵V svojem srcu neprenehoma ponavlja cestninarjeve besede iz evangelija, ki je upiral oči v tla in govoril: »Gospod, nisem vreden', jaz grešnik, da bi povzdignil svoje oči k nebu« (prim. Lk 18,13). ⁶⁶In s prerokom pravi: »Upognjen sem in globoko ponižan« (prim. Ps 37,9).

⁶⁷Ko menih doseže vse te stopnje ponižnosti, bo takoj prišel do tiste ljubezni do Boga, ki je »popolna in prežene strah« (1 Jn 4,18). ⁶⁸Po njej bo vse tisto, kar dotlej ni delal brez strahu, začel delati brez vsakega truda, tako rekoč spontano, iz navade, ⁶⁹ne več iz strahu pred peklom, temveč iz ljubezni do Kristusa in iz same dobre navade ter veselja nad krepostmi.

⁷⁰Vse to bo Gospod po Svetem Duhu blagovolil pokazati na svojem delavcu, očiščenem napak in grehov.

10. Feb. – 11. Junij – 11. Okt.

8. poglavje

*M*olitveno bogoslužje ponoči

¹V zimskem času, to je od prvega novembra do velike noči, naj se po pametni presoji vstane ob osmi nočni uri. ²Tako bodo bratje počivali nekoliko čez polnoč in spočiti vstali.

³Čas, ki jim ostane po viglijah, naj bratje, ki jim je to potrebno, porabijo za učenje psalmov in beril.

⁴Od velike noči do omenjenega prvega novembra naj se čas razdeli tako, da imajo bratje po viglijah kratek odmor, v katerem opravijo naravne potrebe, nato pa sledijo hvalnice, ki se morajo opraviti ob zori.

11. Feb. – 12. Junij – 12. Okt.

9. poglavje

*S*tevílo psalmov pri nočnem molitvenem bogoslužju

¹V omenjenem zimskem času se najprej trikrat izreče vrstica: »Gospod, odpri moje ustnice, in moja usta bodo oznanjevala tvojo hvalo!« (Ps 50,17). ²Potem sledi tretji psalm in Slava Očetu, ³nato pa štiriindevetdeseti psalm z odpevom ali brez njega. ⁴Sledi ambrozijanska pesem in šest psalmov z odpevi. ⁵Ko so ti končani in tudi vrstica, naj opat podeli blagoslov. Nato vsi sedejo v klopí, iz knjige na podstavku pa bratje izmenoma berejo tri berila, med katerimi pojejo tri speve.

⁶Dva speva sta brez Slave Očetu, po tretjem berilu pa pevec dostavi Slava Očetu. ⁷Ko pevec začne peti, takoj vsi vstanejo s svojih sedežev v čast in iz spoštovanja do Svete Trojice.

⁸Pri vigilijah naj berejo od Boga navdihnjene knjige Stare in Nove zaveze, pa tudi njihove razlage, ki so jih napisali priznani in pravoverni katoliški očetje.

⁹Po teh treh berilih in spevih sledi šest drugih psalmov, ki naj jih pejejo z alelujo. ¹⁰Nato se vzame berilo iz apostola, ki naj ga recitirajo na pamet, vrstica in litanjska prošnja, to je »Gospod, usmili se«. ¹¹In tako se končajo nočne vigilije.

12. Feb. – 13. Junij – 13. Okt.

10. poglavje

Nočno molitveno bogoslužje poleti

¹*O*d velike noči do prvega novembra naj molijo vse zgoraj imenovane psalme.

²Zaradi kratkih noči naj izpustijo le berila iz knjige, namesto teh treh beril pa naj na pamet recitirajo eno berilo iz Stare zaveze, nato sledi spev z odpevom. ³Vse drugo naj opravijo, kakor je bilo zgoraj rečeno, to se pravi, da se pri nočnih vigilijah nikoli ne zmoli manj kakor dvanajst psalmov, ne da bi šteli tretji in štiriindevetdeseti psalm.

13. Feb. – 14. Junij – 14. Okt.

11. poglavje

Vigilije ob nedeljah

¹V nedeljo je treba za vigilije prej vstati, ²te pa naj se opravijo v naslednjem redu: pojejo naj šest psalmov in vrstico, kakor smo že zgoraj rekli. Potem vsi po vrstnem redu sedejo v klopi, iz knjige pa preberejo štiri berila s spevi, kakor je bilo že povedano. ³Samo na koncu četrtega speva pevec zapoje Slava Očetu; ko začne peti, vsi iz spoštovanja vstanejo. ⁴Po teh berilih sledi, kakor prej, po vrsti šest psalmov z odpevi in vrstica. ⁵Nato zopet preberejo štiri druga berila s spevi po vrsti, kakor zgoraj. ⁶Potem pojejo tri slavospeve iz prerokov, ki jih določi opat; te slavospeve pojejo z alelujo. ⁷Ko je končana vrstica in opat podeli blagoslov, v istem redu kot zgoraj berejo štiri nadaljnja berila iz Nove zaveze.

⁸Po četrtem spevu pa naj opat začne spev »Tebe, Boga, hvalimo!« (Te Deum laudamus!) ⁹Ko je ta spev končan, prebere opat odlomek iz evangelija, ki ga vsi poslušajo stojé in s svetim spoštovanjem, ¹⁰na koncu pa vsi odgovorijo »amen«. Opat takoj začne spev »Tebi se spodobi hvala!« Po blagoslovni molitvi se začnejo hvalnice.

¹¹Tega reda se je treba pri vigilijah ob nedeljah zmeraj držati, naj bo poleti ali pozimi. ¹²Če pa bi kdaj, kar Bog varuj, vstali pozneje, je treba skrajšati berila in speve. ¹³Na vsak način je treba poskrbeti, da se to ne zgodi. Če pa bi se vendarle dogodilo, naj tisti, ki je s svojo zanikrnostjo to povzročil, dá v oratoriju Bogu primerno zadoščenje.

14. Feb. – 15. Junij – 15. Okt.

12. poglavje

*K*ako se opravljajo hvalnice

*P*ri nedeljskih hvalnicah najprej brez odpeva in brez presledka pojejo šestinšestdeseti psalm. ²Za njim pojejo petdeseti z »alelujo«. ³Nato stosedemnajsti in dvainšestdeseti psalm, ⁴potem hvalnica treh mladeničev in hvalni psalmi, na pamet pa kratko berilo iz Razodetja in spev z odpevom, ambrozijansko pesem, vrstico, evangeljski slavospev in litanjske prošnje. S tem se hvalnice končajo.

15. Feb. – 16. Junij – 16. Okt.

13. poglavje

*H*valnice ob navadnih dneh

¹*O*b navadnih dneh pa naj se hvalnice opravljajo takole: ²molijo šestinšestdeseti psalm brez odpeva kakor ob nedeljah, a nekoliko bolj počasi, da se vsi zberejo k petdesetemu psalmu, ki naj ga molijo z odpevom. ³Potem, kot navadno, zmolijo dva psalma, in sicer ⁴v ponedeljek peti in petintrideseti, ⁵v torek dvainštirideseti in šestinpetdeseti, ⁶v sredo triinšestdeseti in štiriinšestdeseti, ⁷v četrtek sedeminosemdeseti in devetinoosemdeseti, ⁸v petek petinsedemdeseti in enaindevetdeseti, ⁹v soboto pa stodvainštirideseti ter slavospev iz 5. Mojzesove knjige, ki se deli na dve »Slava Očetu«. ¹⁰Druge dni namreč pojejo vsak dan ustrezni slavospev iz prerokov,

kakor je navada v rimski Cerкви. ¹¹Nato sledijo hvalni psalmi, eno kratko berilo na pamet iz apostola, spev z odpevom, ambrozijanska pesem, vrstica, evangeljski slavospev in litanijske prošnje. Tako se končajo hvalnice.

16. Feb. – 17. Junij – 17. Okt.

13. poglavje

*H*valnice ob navadnih dneh – nadaljevanje

¹²*H*valnice in večernice se ne smejo nikoli končati brez Gospodove molitve, ki jo zmoli predstojnik tako, da jo vsi slišijo. To je potrebno zaradi trnja preprirov, ki radi nastanejo. ¹³Ko so menihi opomnjeni z obljubo, ki jo dajo v molitvi: »Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo,« se očistijo take napake. ¹⁴Na koncu drugih molitvenih ur se na glas izreče samo konec te molitve, tako, da vsi odgovorijo: »Temveč reši nas hudega!«

17. Feb. – 18. Junij – 18. Okt.

14. poglavje

*K*ako se molijo vigilije na praznike svetnikov

*N*a praznike svetnikov in druge slovesne praznike vigilije opravijo tako, kakor je bilo povedano za nedelje. ²Vzamejo le psalme, odpeve in berila določenega dne, držati pa se je treba zgoraj predpisanega reda.

18. Feb. – 19. Junij – 19. Okt.

15. poglavje

*K*daj se poje aleluja

¹*O*d svete velike noči do binkošti naj alelujo zmeraj vključujejo pri psalmih in pri spevih z odpevom. ²Od binkošti do začetka štiridesetdnevnega posta naj pojejo alelujo vsako noč samo pri zadnjih šestih psalmih nočnega molitvenega bogoslužja. ³Vsako nedeljo zunaj štiridesetdnevnega posta pa naj alelujo pojejo pri slavospvih, pri hvalnicah, pri prvi, tretji, šesti in deveti molitveni uri, večernice pa z odpevom. ⁴Speve z odpevom pa naj nikoli ne pojejo z alelujo, razen od velike noči do binkošti.

19. Feb. – 20. Junij – 20. Okt.

16. poglavje

*K*ako se molitveno bogoslužje opravlja podnevi

¹*P*rerok pravi: »Sedemkrat na dan te hvalim« (Ps 118,164). ²To posvečeno število sedem bomo izpolnili tako, da svoje dolžno molitveno bogoslužje opravljamo s hvalnicami, s primo, terco, seksto in nono, z večernicami in s sklepno molitveno uro. ³O teh molitvenih urah je namreč rečeno: »Sedemkrat na dan te hvalim.« ⁴O nočnih viglijah pa pravi isti prerok: »Opolnoči vstajam, da te slavim« (Ps 118,62). ⁵Ob teh urah torej slavimo svojega Stvarnika zaradi njegovih pravičnih sklepov, namreč s hvalnicami, prvo (prima), tretjo (terca),

šesto (seksta) in deveto molitveno uro (nona), z večernicami in s sklepno molitveno uro. Pa tudi ponoči vstajajmo, da ga slavimo.

20. Feb. – 21. Junij – 21. Okt.

17. poglavje

*K*oliko psalmov je treba zmoliti ob teh urah

¹Katere psalme naj pojejo pri viglijah in hvalnicah, smo že razložili. Sedaj poglejmo, kako je pri naslednjih molitvenih urah.

²Pri prvi naj pojejo tri psalme, vsakega zase in ne pod eno »Slava Očetu«. ³Praden začnemo psalme, zapojemo vrstico: »O Bog, ozri se name in me poslušaj!« ter pesem te ure. ⁴Po treh psalmih preberemo kratko berilo, vrstico, »Gospod, usmili se« in sklepne prošnje.

⁵Enako naj opravijo terco, seksto in nono, to se pravi: vrstico, pesmi teh ur, tri psalme, kratko berilo z vrstico, »Gospod, usmili se!« in sklepne prošnje. ⁶Če je skupnost večja, pojejo psalme z odpevi, če pa je manjša, brez presledka.

⁷Večernice imajo štiri psalme z odpevi. ⁸Za psalmi sledijo kratko berilo, spev z odpevom in ambrozijanska pesem, vrstica, evangeljski slavospev, litanije in sklep z Gospodovo molitvijo.

⁹Sklepna molitvena ura obsega tri psalme, ki jih molijo brez presledka, brez odpeva. ¹⁰Nato sledi pesem sklepne ure, kratko berilo, vrstica, »Gospod, usmili se!« in na koncu blagoslov.

21. Feb. – 22. Junij – 22. Okt.

18. poglavje

Vrstni red psalmov

*N*ajprej se izreče vrstica: »O Bog, ozri se name in me poslušaj, Gospod, pridi in mi pomagaj!« nato Slava Očetu in pesem tiste ure.

²Potem ob nedeljah pri primi pojejo štiri odlomke stoosemnajstega psalma. ³Pri drugih molitvenih urah, to je pri terci, seksti in noni, pojejo tri odlomke iz istega stoosemnajstega psalma. ⁴Ob ponedeljkih pri primi molijo tri psalme, in sicer prvega, drugega in šestega. ⁵Tako pri primi do nedelje vsak dan zmolijo tri psalme po vrsti do devetnajstega, pri čemer devetega in sedemnajstega razpolovijo na dva dela. ⁶Tako se nedeljske vigilijske zmeraj začnejo z dvajsetim psalmom.

22. Feb. – 23. Junij – 23. Okt.

18. poglavje

Vrstni red psalmov – nadaljevanje

⁷V ponedeljek se pri terci, seksti in noni moli ostalih devet odlomkov stoosemnajstega psalma. ⁸Na ta način je mogoče stoosemnajsti psalm zmoliti v dveh dneh, namreč v nedeljo in ponedeljek. ⁹V torek pri terci, seksti in noni molijo po tri psalme od stodevetnajstega do stosedemindvajsetega, torej devet psalmov. ¹⁰Te psalme pri tistih molitvenih urah na enak način zmeraj ponavljajo do nedelje, nespremenjen pa ostane v

teh dneh tudi vrstni red pesmi, kratkih beril in vrstic. ¹¹Tako bodo v nedeljo zmeraj začeli s stoosemnajstim psalmom.

23. Feb. – 24. Junij – 24. Okt.

18. poglavje

Vrstni red psalmov – nadaljevanje

¹² Pri večernicah pojejo vsak dan štiri psalme.

¹³Začnejo s stodevetim psalmom in nadaljujejo do stosedeminštiridesetega. ¹⁴Izvzeti so tisti psalmi, ki so že določeni za druge molitvene ure, to je od stosedemnajstega do stosedemindvajsetega, prav tako stotriintrideseti in stodvainštirideseti; ¹⁵vse druge pojejo pri večernicah. ¹⁶Ker tako manjkajo trije psalmi, se razdelijo tisti, ki so daljši, to so stoosemintrideseti, stotriinštirideseti in stoštiriinštirideseti. ¹⁷Stošestnajsti psalm, ki je kratek, pa naj združijo s stopetnajstim.

¹⁸Tak je vrstni red psalmov pri večernicah, vse drugo pa, kratko berilo, spev z odpevom, pesem, vrstica in slavospev opravljajo, kakor smo zgoraj določili.

¹⁹Pri sklepni molitveni uri pa se vsak dan ponavljajo isti psalmi, to se pravi četrti, devetdeseti in stotriintrideseti.

(24. Feb. na prestopno leto, sicer skupaj z zgornjim)
25. Junij – 25. Okt.

18. poglavje

Vrstni red psalmov – nadaljevanje

²⁰ Tako je urejena molitev psalmov podnevi, vse ostale psalme pa naj enako razdelijo na sedem nočnih vigilij, ²¹in sicer tako, da daljše psalme razdelijo in ima vsaka nočna ura po dvanajst psalmov.

²²Predvsem pa opozarjamo na sledeče: Če ta razvrstitev psalmov komu ne ugaja, naj pripravi drugačno razvrstitev, če meni, da bo tako bolje. ²³Na vsak način pa je treba gledati, da vsak teden zmolijo ves psalterij s stopetdesetimi psalmi in da se zmeraj znova začne pri nedeljskih vigilijah. ²⁴Menihi, ki v enem tednu ne zmolijo vsega psalterija s pripadajočimi slavospevi, pač zelo zanikrno opravljajo svoje pobožnosti, ²⁵saj beremo, da so naši sveti očetje prizadevno opravljali v enem dnevu, kar naj bi mi mlačneži opravili vsaj v enem tednu.

24.(25.) Feb. – 26. Junij – 26. Okt.

19. poglavje

Q vedenju pri petju psalmov

¹Verujemo, da je Bog povsod navzoč in da »Gospodove oči na vsakem kraju opazujejo dobre in hudobne« (Prg 15,3). ²Brez kakršnega koli dvoma pa moramo to verovati, kadar smo pri molitvenem bogoslužju. ³Zato se zmeraj spominjajmo, kar

pravi prerok: »Služite Gospodu v strahu« (Ps 2,11); ⁴in zopet: »Prepevajte razumno!« (Ps 46,8); ⁵in: »Vpričo angelov ti bom prepeval psalme« (Ps 137,1). ⁶Pomislimo torej, kakšni moramo biti vpričo Boga in njegovih angelov ⁷ter tako stojmo pri petju psalmov, da bo naš duh v soglasju z našim glasom.

25.(26.) Feb. – 27. Junij – 27. Okt.

20. poglavje

Q spoštljivem vedenju pri molitvi

¹*C*e ljudi na visokem položaju želimo česa prositi, prihajamo k njim samo ponižno in spoštljivo. ²Koliko bolj moramo z vso ponižnostjo in s pristno pobožnostjo prositi Gospoda, Boga vesoljstva! ³Pri tem pa moramo vedeti, da ne bomo uslišani zaradi obilice besed, marveč zaradi čistega srca in solz kesanja. ⁴Zato naj bo molitev kratka in čista, razen če nas k podaljšanju ne nagne navdih Božje milosti. ⁵Skupna molitev pa naj bo prav kratka in ko predstojnik dá znamenje, naj vsi hkrati vstanejo.

26.(27.) Feb. – 28. Junij – 28. Okt.

21. poglavje

S amostanski dekani

¹*C*e je samostanska skupnost večja, naj izmed bratov izvolijo nekatere, ki so na dobrem glasu in si prizadevajo za svetost, ter jih postavijo za desetnike. ²Ti v soglasju z Božjimi zapovedmi in odredbami svojega opata skrbijo za svoje

dekanije (desetnije). ³Za dekane naj izvolijo takšne, na katere opat lahko varno preloži del svojega bremena. ⁴Naj jih ne izberejo po vrstnem redu, ampak po zaslužnem življenju in poznavanju Božje postave.

⁵Če bi se kak dekan prevzel in zaslužil grajo, ga je treba enkrat, dvakrat, trikrat posvariti. Če se noče poboljšati, ga je treba odstaviti ⁶in na njegovo mesto postaviti drugega, ki je tega vreden.

⁷Isto določamo tudi za priorja.

27.(28.) Feb. – 29. Junij – 29. Okt.

22. poglavje

Q spanju menihov

¹Vsak naj spi v ločeni postelji, ²po opatovi odredbi pa naj vsak dobi posteljnino, ki ustreza samostanskemu načinu življenja. ³Če je mogoče, naj vsi spijo v enem prostoru. Če zaradi velikega števila to ni mogoče, naj jih počiva po deset ali dvajset s starejšimi, ki zanje skrbijo. ⁴V spalnici naj do jutra stalno gori svetilka.

⁵Spijo naj oblečeni in opasani s pasom ali vrvjo. Med spanjem pa ne smejo imeti pri sebi svojih nožev, da se ne bi morda v spanju ranili. ⁶Menihi morajo biti zmeraj pripravljeni. In ko se da znamenje, brez obotavljanja vstanejo in se podvizajo k molitvenemu bogoslužju, tako da drug drugega prehitijo, vendar z vso resnostjo in skromnostjo. ⁷Postelje mlajših bratov naj ne bodo druga poleg druge, ampak med posteljami

starejših. ⁸Pri vstajanju k molitvenemu bogoslužju drug drugega obzirno spodbujajo, da se zaspanci ne bi mogli izgovarjati.

28.(29.) Feb. – 30. Junij – 30. Okt.

23. poglavje

Q izključitvi zaradi napak

¹Če je kdo izmed bratov trmoglav, neubogljiv ali prevzeten, če nerga ali se v kakšni stvari upira svetemu Pravilu ali ukazom svojih predstojnikov in s tem pokaže zaničevanje do vsega tega, ²naj ga njegovi predstojniki po zapovedi našega Gospoda prvič in drugič na samem posvarijo. ³Če se ne poboljša, naj ga grajajo javno vpričo vseh. ⁴Če pa se tudi tedaj ne spreobrne, naj bo izključen, če se zaveda, kakšna kazen je to. ⁵Če pa je neobčutljiv, naj mu odmerijo telesno kazen.

1. Marec – 1. Julj – 31. Okt.

24. poglavje

*K*akšen mora biti način izključitve

*N*ačin izključitve in kazni mora biti sorazmeren z velikostjo krivde; ²kolikšna je krivda, pa naj presodi opat.

³Če se torej kdo izmed bratov pregreši v manjši stvari, naj bo izključen od skupne mize. ⁴Z izključenim od skupne mize naj

se ravna takole: v oratoriju ne sme začeti psalma niti odpeva, ne sme brati berila, dokler ne da zadoščenja. ⁵Hrano dobiva sam in pozneje, ko so bratje odšli od mize. ⁶Če bratje jedó na primer ob šesti uri, bo ta brat ob deveti uri; če bratje ob deveti uri, bo ta brat jedel zvečer, ⁷dokler s primernim zadoščenjem ne dobi odpuščanja.

2. Marec – 2. Julj – 1. Nov.

25. poglavje

Q hujših prestopkih

¹*B*rata, ki si je nakopal kakšno hujšo krivdo, naj izključijo od mize in oratorija.

²Noben brat ne sme imeti z njim nobenih stikov niti z njim govoriti. ³Sam naj opravlja delo, ki se mu naloži, naj se pokori in žaluje ter premišljuje strašno obsodbo apostola, ki pravi: ⁴»Takšen človek naj se izroči v pogubo mesa, da se njegov duh reši na Gospodov dan« (1 Kor 5,5). ⁵Hrano pa naj dobiva posebej, toliko in takrat, kakor se bo zdelo opatu primerno. ⁶Prav tako naj ga ob srečanju nihče ne blagoslovi, brez blagoslova prejme tudi svoj obrok hrane.

3. Marec – 3. Julij – 2. Nov.

26. poglavje

O onih, ki se brez dovoljenja družijo z izključenimi

¹Če se kdo izmed bratov brez opatovega naročila drzne na kakršen koli način družiti se z izključenim bratom, z njim govoriti ali mu kaj sporočiti, ²naj ga zadene enaka kazen izključitve.

4. Marec – 4. Julij – 3. Nov.

27. poglavje

*K*ako mora opat skrbeti za izključene

¹Za brate, ki so se pregrešili, bo opat na vse mogoče načine poskrbel, saj »ne potrebujejo zdravnika zdravi, ampak bolni« (Mt 9,12). ²Zato mora kot moder zdravnik porabiti vsa sredstva: naj pošilja k njim senpekte, to je starejše in modre brate. ³Ti bodo omahujočega brata na samem tolažili in ga nagovarjali k ponižnemu zadoščenju, da se »ne pogrezne v preveliko žalost« (2 Kor 2,7). ⁴Po besedi apostola »naj mu izkažejo ljubezen« in naj vsi zanj molijo (2 Kor 2,7–8).

⁵Opat se mora na vso moč truditi ter z vso spretnostjo in iznajdljivostjo skrbeti, da ne izgubi nobene izmed zaupanih mu ovac. ⁶Zavedati se mora, da je prevzel skrb za bolne duše, ne pa oblast nad zdravimi. ⁷In naj se boji grožnje, ki jo je Bog izrekel po preroku: »Kar ste videli tolstega, ste odbrali zase, kar je bilo slabotno, pa ste zavrgli« (Ezk 34,3–4). ⁸Prav tako naj posnema

prelep zgled dobrega pastirja, ki je pustil v planinah devetindevetdeset ovac in šel iskat eno, ki je bila zašla. ⁹Tako ga je ganila njena onemoglost, da si jo je naložil na svoje svete rame ter jo tako odnesel nazaj k čredi (prim. Lk 15,3–6).

5. Marec – 5. Julij – 4. Nov.

28. poglavje

Q **takih, ki se kljub večkratnim opominom
nočejo poboljšati**

¹Če je bil kdo izmed bratov zaradi kakršnega koli prestopka večkrat posvarjen ali celo izključen, pa se ni poboljšal, naj ga zadene ostrejša kazen, to je kazen šibanja. ²Če se tudi potem ne poboljša ali morda hoče celo, kar Bog ne daj, ošabno zagovarjati svoje početje, tedaj naj opat ravna kakor moder zdravnik: ³ko je uporabil obkladke in mazila prigovarjanja, zdravila Svetega pisma in končno izžiganje z izključitvijo in šibanjem, ⁴pa vidi, da njegovo prizadevanje nič ne zaleže, tedaj naj uporabi še izdatnejše sredstvo: on in vsi bratje naj zanj molijo, ⁵da bi Gospod, ki je vsemogočen, vrnil zdravje bolnemu bratu.

⁶Če pa tudi na ta način ne ozdravi, takrat naj opat uporabi nož za rezanje, kakor pravi apostol: »Izločite hudobneža iz svoje srede!« (1 Kor 5,13); ⁷in zopet: »Če nevernik hoče oditi, naj odide« (1 Kor 7,15), ⁸da ena garjava ovca ne okuži vse črede.

6. Marec – 6. Julij – 5. Nov.

29. poglavje

*A*li naj brate, ki so zapustili samostan, zopet sprejmejo

¹Brat, ki je po lastni krivdi odšel iz samostana, pa se hoče vrniti, mora najprej obljubiti, da se bo v stvári, zaradi katere je izstopil, popolnoma poboljšal. ²Potem naj ga sprejmejo, postavijo pa ga na zadnje mesto, da se tako preizkusi njegova ponižnost. ³Če vnovič odide, naj se pod istimi pogoji do trikrat sprejme, potem pa naj ve, da se v samostan ne bo več mogel vrniti.

7. Marec – 7. Julij – 6. Nov.

30. poglavje

*K*ako naj se kaznujejo mlajši dečki

¹Vsaki starosti in razumevanju mora ustrezati sorazmerno ravnanje. ²Kadar se torej pregrešijo dečki ali mladostniki ali taki odrasli, ki ne morejo razumeti, kakšna kazen je izključitev, ³naj bodo kaznovani s strogim postom ali pa naj jih pošteno dobijo s palico, da ozdravijo.

8. Marec – 8. Julij – 7. Nov.

31. poglavje

*K*akšen mora biti samostanski oskrbnik

¹Za samostanskega oskrbnika naj se iz skupnosti izvoli moder brat zrelega značaja, trezen, zmeren v jedi, ne prevzeten ne razburljiv ne krivičen ne počasen ne razsipen, ²ampak tak, ki se boji Boga. Za samostansko skupnost naj bo kakor oče. ³Skrbeti mora za vse. ⁴Ničesar naj ne stori brez opatovega navodila; ⁵kar se mu naroči, naj izvrši.

⁶Bratov naj ne žalosti. ⁷Če pa kdo izmed bratov morda pride s kakšno nespametno prošnjo, naj ga ne užalosti s prezirom, ampak naj neumestno željo odkloni pametno in ponižno.

⁸Naj bdi nad svojo dušo in zmeraj naj ima v spominu one apostolove besede: »Tisti, ki svojo službo dobro opravlja, si pridobi dobro mesto« (1 Tim 3,13).

⁹Z vso vnemo naj se trudi za bolnike, otroke, goste in reveže, trdno prepričan, da bo za vse moral dajati račun na sodni dan.

¹⁰Na vse samostanske predmete in imetje naj gleda kakor na posvečene oltarne posode. ¹¹Ničesar ne sme zanemariti. ¹²Naj ne bo skop, prav tako pa ne sme samostanskega premoženja razmetavati ali zapravljati, ampak naj bo v vsem umerjen in naj ravna po opatovih navodilih.

9. Marec – 9. Julij – 8. Nov.

31. poglavje

*K*akšen mora biti samostanski oskrbnik – nadaljevanje

¹³*P*redvsem pa naj bo ponižen. Če kakemu bratu nima kaj dati, naj mu odgovori vsaj s prijazno besedo, ¹⁴kakor je pisano: »Dobra beseda je več kakor najboljši dar« (Sir 18,17).

¹⁵Kar mu opat izroči, za vse to mora skrbeti, v stvari, ki ne spadajo v njegovo področje, pa naj se ne vmešava.

¹⁶Bratom določeno mero jedi in pijače naj deli brez ošabnosti in zamude, da se ne bodo pohujšali. Naj ne pozabi, kaj zasluži, »kdor pohujša enega od malih« (Mt 18,6).

¹⁷Če je samostanska skupnost večja, naj mu dajo pomočnike, da se mu delo olajša in da bo zaupano mu službo v miru opravljal.

¹⁸Ob določenem času naj se da, kar je treba dati, in prosi, kar je treba prositi, ¹⁹da se v Božji hiši nihče ne bo vznemirjal ne žalostil.

10. Marec – 10. Julij – 9. Nov.

32. poglavje

*O*rodje in druge samostanske stvari

*S*amostansko imetje kakor orodje, obleke in katerekoli druge stvari naj opat zaupa bratom, ki so zanesljivi v življenju in vedenju. ²Njim po svoji presoji izroči posamezne stvari, da

nanje pazijo in jih pospravljajo. ³Opat naj ima seznam teh stvari, da bo vedel, kaj daje in kaj sprejema, ko se bratje v svojih službah menjavajo.

⁴Če se kdo ne potrudi, da bi imel samostanske stvari čiste in v redu, ga je treba opomniti; ⁵če se ne poboljša, naj bo kaznovan po Pravilu.

11. Marec – 11. Julij – 10. Nov.

33. poglavje

*A*li smejo menihi imeti kaj lastnega

*P*redvsem ta pregreha se mora v samostanu s korenino vred izrupati. ²Nihče ne sme brez opatovega dovoljenja kaj podariti ali sprejeti ³ali karkoli imeti za svojo lastnino, prav nobene reči: niti knjige niti pisalnih tablic niti pisala, skratka ničesar. ⁴Menihi namreč niti s svojim telesom niti s svojo voljo ne smejo po svoje razpolagati.

⁵Vse, kar potrebujejo, naj pričakujejo od samostanskega očeta, imeti pa ne smejo prav nič, česar jim ni opat dal ali dovolil. ⁶Vse naj bo vsem skupno, kakor je pisano (prim. Apd 4,32), in nihče naj ne reče, da je kaj njegovega, in naj nima nobene reči za svojo.

⁷Če se ugotovi, da se je kdo vdal tej najgrši napaki, ga je treba prvič in drugič posvariti; ⁸če se ne poboljša, naj bo kaznovan.

12. Marec – 12. Julij – 11. Nov.

34. poglavje

*A*li naj potrebne stvari vsi enako dobijo

*R*avna naj se, kakor je pisano: »Delilo pa se je vsakemu, kakor je kdo česa potreboval« (Apd 4,35). ²S tem nočemo reči, da se sme ozirati na osebo, kar Bog varuj, marveč da je treba upoštevati različne potrebe. ³Kdor torej manj potrebuje, naj hvali Boga in naj se ne žalosti; ⁴kdor pa potrebuje več, naj se ponižuje zaradi slabosti in naj se nikaar ne prevzame zaradi izkazane mu obzirnosti. ⁵Tako bodo vsi živeli v miru. ⁶Predvsem naj se ne pojavi zlo godrnjanja iz kakršnegakoli vzroka, s kakršnokoli besedo ali znamenjem. ⁷Če pa koga pri tem zalotijo, naj bo strožje kaznovan.

13. Marec – 13. Julij – 12. Nov.

35. poglavje

*T*edenska služba v kuhinji

*D*ratje naj strežejo drug drugemu in nihče naj ne bo oproščen službe v kuhinji, razen zaradi bolezni ali posebno koristnega opravka. ²Ta služba namreč prinaša večje plačilo in ljubezen.

³Slabotnim pa naj se dajo pomočniki, da ne bodo tega dela opravljali z žalostjo. ⁴Sicer pa naj vsak dobi pomočnika, kakor pač zahteva število samostanske skupnosti in krajevne razmere. ⁵Če je samostanska skupnost večja, naj bo oskrbnik

oproščen službe v kuhinji, prav tako tisti, ki so zadržani z
važnejšimi opravki, kakor je bilo rečeno. ⁶Vsi drugi naj z
ljubeznijo strežejo drug drugemu.

⁷Kdor svojo tedensko službo konča, naj v soboto vse pomije.
⁸Opere naj brisače, s katerimi si bratje brišejo roke in noge.
⁹Brat, ki tedensko službo konča, in tisti, ki jo začne, naj vsem
umijeta noge. ¹⁰Posode, ki spadajo k njegovi službi, naj čiste in
nepoškodovane vrne oskrbniku, ¹¹oskrbnik pa jih izroči
tistemu, ki nastopi službo; tako bo vedel, kaj daje in kaj
sprejema.

14. Marec – 14. Julij – 13. Nov.

35. poglavje

*T*edenska služba v kuhinji – nadaljevanje

¹²*B*ratje, ki opravljajo tedensko službo, naj poleg redne
hrane eno uro pred jedjo dobijo nekaj pijače in kruha, ¹³da
bodo pri jedi lahko stregli bratom brez godrnjanja in velikega
napora. ¹⁴Ob nedeljah in praznikih pa naj počakajo do maše.

¹⁵Brata, ki začenjata ali končujeta tedensko službo, ob
nedeljah v oratoriju po hvalnicah pred vsemi poklekmeta in jih
prosita, naj zanju molijo. ¹⁶Kdor je tedensko službo končal,
izreče to vrstico: »Blagoslovljen si, Gospod Bog, ker si mi
pomagal in me potolažil« (prim. Dan 3,52; Ps 88,17). ¹⁷To
izreče trikrat, nato prejme blagoslov. Za njim tisti, ki službo
začenja, spregovori: »Bog, pridi mi na pomoč, Gospod, hiti mi
pomagat!« (Ps 69,2) ¹⁸To vsi trikrat ponovijo, ta pa prejme
blagoslov in nastopi svojo službo.

15. Marec – 15. Julij – 14. Nov.

36. poglavje

Q bolnih bratih

*S*krb za bolnike je treba staviti pred vse in nad vse druge dolžnosti ter jim resnično streči kakor Kristus. ²Kajti on je rekel: »Bolan sem bil in ste me obiskali« (Mt 25,36) ³ter: »Kar koli ste storili enemu od teh najmanjših, ste meni storili« (Mt 25,40).

⁴Pa tudi bolniki morajo pomisliti, da jim strežejo v Božjo čast, in ne smejo s prevelikimi zahtevami spravljati v slabo voljo svojih bratov, ki jim strežejo. ⁵Vendar je tudi s takimi bolniki treba potrpeti, ker se ob njih dobiva obilnejše plačilo. ⁶Naj torej opat zelo skrbi, da ne bodo brez postrežbe.

⁷Za bolne brate naj se določi poseben prostor, streže pa naj jim bogaboječ, vesten in skrben strežnik.

⁸Bolnikom je treba omogočiti kópanje, kolikorkrat jim to ustreza, zdravim, zlasti mlajšim, pa naj se redkeje dovoli. ⁹Poleg tega naj se zelo slabotnim bolnikom dovoli uživati meso, da si opomorejo. Ko pa si opomorejo, naj se vsi, kakor je navada, mesa vzdržijo.

¹⁰Naj torej opat na vso moč skrbi, da oskrbnik in strežniki ne bodo zanemarjali bolnikov. On je namreč odgovoren za napake, ki jih storijo učenci.

16. Marec – 16. Julij – 15. Nov.

37. poglavje

Q ostarelih in otrocih

¹Čeprav že sama človeška narava vzbuja usmiljenje do teh starostnih stopenj, namreč do ostarelih in otrok, vendar naj tudi Pravilo s svojim ugledom poskrbi zanje. ²Zmeraj se je treba ozirati na njihovo slabotnost. ³Zato pri jedi zanje ne velja strogost Pravila, ampak je treba ravnati z njimi zelo obzirno in naj jedó že pred določenimi urami.

17. Marec – 17. Julij – 16. Nov.

38. poglavje

Q tedenski službi bralca

¹Pri mizi bratov ne sme manjkati branja, ne sme pa kdor si bodi seči po knjigi, marveč naj v nedeljo začne tisti, ki bo bral ves teden. ²Kdor nastopa to službo, naj po maši in po obhajilu prosi vse, naj molijo zanj, da bi ga Bog obvaroval duha napuha. ³Vsi v oratoriju trikrat ponovijo vrstico, ki jo začne bralec: »Gospod, odpri moje ustnice, in moja usta bodo oznanjala tvojo hvalo« (Ps 50,17). ⁴Potem prejme blagoslov in nastopi službo bralca.

⁵Pri mizi naj vlada popoln molk, tako da se ne bo slišalo kako šepetanje ali glas, ampak edino glas bralca. ⁶Kar bratje potrebujejo pri jedi in pijači, naj podajajo drug drugemu tako, da nikomur ne bo treba ničesar prositi. ⁷Če pa kdo le česa

potrebuje, naj to zaprosi raje s kakšnim znamenjem kakor z glasom. ⁸Prav tako naj nihče ne sprašuje o branju ali o čem drugem; da se ne da povod za govorjenje, ⁹razen če bi hotel predstojnik reči kakšno spodbudno besedo.

¹⁰Brat, ki opravlja tedensko službo bralca, dobi zaradi svetega obhajila in da mu post ne bo pretežak, preden začne brati, malo vina, pomešanega z vodo. ¹¹Jé pa naj pozneje z onimi, ki imajo tedensko službo v kuhinji in s strežniki.

¹²Branja ali petja pa naj bratje ne opravljajo kar po vrsti, ampak le tisti, ki so poslušalcem v spodbudo.

18. Marec – 18. Julij – 17. Nov.

39. poglavje

Q količini hrane

¹*M*islimo, da pri vsakdanjem obroku, naj bo ob šesti ali deveti uri, z ozirom na slabosti enega ali drugega, zadoščata za vsako mizo po dve kuhani jedi. ²Kdor ne more jesti ene jedi, naj se okreпча z drugo. ³Dve kuhani jedi naj torej vsem bratom zadostujeta; če pa je na razpolago sadje ali sveža zelenjava, naj se doda še tretja jed.

⁴Ena libra dobre teže kruha naj bo dovolj na dan, pa naj se jé samo enkrat, ali pa opoldne in zvečer. ⁵Kadar je tudi večerja, prihrani oskrbnik eno tretjino kruha in jo da bratom za večerjo.

⁶Če je bilo delo napornejše, naj opat presodi in odloči, ali je potrebno dati obilnejšo hrano. ⁷Zlasti pa se je treba varovati

nezmernosti in menih naj se nikoli preveč ne naje, ⁸saj za kristjana ni nič bolj nespodobno kot požrešnost, ⁹kakor pravi naš Gospod: »Varujte se, da vam vaša srca ne bodo obtežena s požrešnostjo!« (Lk 21,34).

¹⁰Mlajši dečki naj ne dobivajo toliko hrane kot odrasli menihi, ampak manj; povsod pa je treba ravnati varčno.

¹¹Mesa štirinožcev naj se popolnoma vzdržijo vsi, razen zelo slabotnih bolnikov.

19. Marec – 19. Julij – 18. Nov.

40. poglavje

Q količini pijače

¹»*√*sak ima svoj dar od Boga, eden tako, drugi tako« (1 Kor 7,7). ²Zato z nekim strahom določamo količino hrane za druge. ³Vendar z ozirom na potrebe slabotnejših menimo, da bi vsakemu bilo dovolj hemina vina na dan.

⁴Katerim pa je Bog dal moč, da lahko prebijejo brez vina, naj vedo, da bodo prejeli posebno plačilo.

⁵Če pa bi krajevne razmere, delo ali poletna vročina zahtevale več, naj presodi predstojnik, ki pa mora skrbeti, da ne bi kdo pil čez mero ali se celo upijanal.

⁶Beremo sicer, da vino sploh ni za menihe. Ker pa jih o tem v našem času ni mogoče prepričati, se držimo vsaj tega, da ne bomo pili do sitega, marveč zmerno, ⁷ker vino celo modre pripelje k odpadu.

⁸Kjer pa so krajevne razmere takšne, da ni mogoče preskrbeti

nitni zgoraj omenjene količine, ampak manj ali celo nič, naj bratje, ki tam živijo, hvalijo Boga in nikar ne godrnjajo. ⁹Predvsem opominjamo, da se je treba varovati nerganja.

20. Marec – 20. Julij – 19. Nov.

41. poglavje

*K*daj naj bratje jedo

¹Od svete velike noči do binkošti naj bratje obedujejo ob šesti uri, zvečer pa naj večerjajo. ²Od binkošti naj se bratje vse poletje ob sredah in petkih postijo do devete ure, če ne delajo na polju ali če ni prehude vročine; ³druge dni naj obedujejo ob šesti uri. ⁴Če pa delajo na polju ali pritiska huda vročina, je obed prav tako ob šesti uri; o tem odloča opat. ⁵On vse tako uravnava in upravlja, da se duše rešijo in da bratje delajo, kar delajo, brez upravičenega godrnjanja.

⁶Od trinajstega septembra do začetka postnega časa je obed zmeraj ob deveti uri.

⁷V postnem času do velike noči je obed proti večeru, ⁸večernice pa naj se opravijo tako, da pri jedi ne bo treba prižigati svetilke, ampak naj se vse konča pri dnevni svetlobi. ⁹Pa tudi v drugih letnih časih, bodisi ko je večerja ali ko je samo en obrok, naj se vse opravi pri dnevni svetlobi.

21. Marec – 21. Julij – 20. Nov.

42. poglavje

*P*o sklepni molitveni uri naj nihče ne govori

¹Menihi se morajo ves čas truditi za molk, najbolj pa v nočnih urah.

²Zato je treba zmeraj, naj bo postni dan ali dan kosila, takole ravnati: ³ob dnevih kosila, ko bratje vstanejo od večerje, se vsi usedejo skupaj, nekdo pa jim bere »Razprave« ali »Življenjepisi očetov« ali kakšno drugo delo, ki je spodbudno za poslušalce, ⁴ne pa prvih sedem knjig Stare zaveze ali knjig Kraljev, kajti za slabotne glave ni dobro, če te dele Svetega pisma poslušajo ob večernih urah; ob drugem času pa je treba brati tudi te knjige. ⁵Ob postnih dneh pa se po večernicah in kratkem odmoru začne branje »Razprav«, kakor smo rekli. ⁶Ko se prebere štiri do pet listov, ali kolikor čas dopušča, ⁷se med branjem zberejo vsi, tudi tisti, ki so imeli kakšen opravek, kateri jim je bil naložen.

⁸Ko so vsi zbrani, zmolijo sklepno molitveno uro. Po sklepni molitveni uri ne sme nihče o ničemer govoriti.

⁹Če kdo prekrši to pravilo o molku, naj bo strogo kaznovan, ¹⁰razen če je treba govoriti zaradi gostov ali če opat komu kaj naroči. ¹¹Pa tudi to naj se izvrši z največjo resnobo in s čim večjo obzirnostjo.

22. Marec – 22. Julij – 21. Nov.

43. poglavje

O tistih, ki k molitvenemu bogoslužju ali k mizi pridejo prepozno

¹Ko se zasliši znamenje za molitveno bogoslužje, je treba pustiti vse, karkoli ima kdo v rokah, ter hiteti z največjo naglico; ²vendar pa z resnobo, da se ne dá povod za raztresenost. ³Nič torej nima prednosti pred Božjim delom.

⁴Kdor k nočnim vigilijam pride po »Slava Očetu« pri štiriindevetdesetem psalmu, ki ga je zato treba peti zelo počasi in z odmori, ne sme v koru na svoj prostor, ⁵ampak naj stoji na zadnjem mestu ali na mestu, ki ga je opat posebej določil za take zanikrneže, da jih vidi on in vsi drugi. ⁶Tam naj ostane, dokler po končanem molitvenem bogoslužju ne da očitnega zadoščenja.

⁷Da ostanejo na zadnjem ali na posebnem mestu, določamo zato, da bi jih vsi videli in bi se zaradi sramovanja poboljšali. ⁸Če bi namreč ostali zunaj oratorija, bi kdo od njih morda zopet legel in zaspal ali pa bi zunaj sedel in klepetal ter bi tako dal priložnost hudiču. ⁹Zato naj le pridejo noter, da ne zgubijo vsega in da se v prihodnje poboljšajo.

¹⁰Kdor pride k dnevnim molitvam po vrstici in »Slava Očetu« po prvem psalmu, ki se poje po vrstici, naj po že povedanem predpisu stoji na zadnjem mestu. ¹¹Naj se ne drzne pridružiti bratom, ki pojejo psalme, dokler ne da zadoščenja, razen če mu opat dobrotljivo ne dovoli. ¹²Pa tudi v tem primeru mora krivec zadostiti za svoj prekršek.

23. Marec – 23. Julij – 22. Nov.

43. poglavje

*K*tistih, ki k molitvenemu bogoslužju
ali k mizi pridejo prepozno - nadaljevanje

¹³*K*dor ne pride k mizi pred vrstico, ki jo vsi skupaj z molitvijo izgovarjajo in potem vsi skupno sedejo za mizo, ¹⁴naj prvič in drugič dobi opomin, če je to storil po svoji zanikrnosti ali krivdi. ¹⁵Če se tudi potem ne poboljša, ne sme biti z drugimi pri mizi, ¹⁶ampak naj je sam zase, ločen od drugih; tudi ne dobi svoje merice vina, dokler ne da zadoščenja in se ne poboljša.

¹⁷Prav tako naj bo kaznovan tisti, ki ni pri mizi, ko se moli vrstica po jedi.

¹⁸Nihče ne sme karkoli jesti ali piti pred določeno uro ali po njej. ¹⁹Če pa kdo odkloni, kar mu je predstojnik ponudil, pa bi pozneje želel dobiti, kar je odklonil ali kaj drugega, naj ne dobi ničesar, dokler ne pokaže ustreznega poboljšanja.

24. Marec – 24. Julij – 23. Nov.

44. poglavje

*K*ako izključeni zadostijo

¹*K*dor je zaradi večjih prestopkov izključen iz oratorija in od mize, naj se vrže na tla in brez besed leži pred vrati oratorija, ko se tam končuje molitveno bogoslužje. ²Z obrazom je obrnjen k tlam pred nogami vseh, ki prihajajo iz oratorija.

³Tako naj dela tako dolgo, dokler po opatovi sodbi ni opravil dovolj pokore.

⁴Ko ga opat pokliče, se vrže pred noge opatu in nato vseh ostalih, naj molijo zanj.

⁵Če opat ukaže, ga potem sprejmejo v kor ali na prostor, ki ga določi opat. ⁶V oratoriju pa brez ponovnega opatovega dovoljenja ne sme začenjati psalmov ali brati ali opravljati kakšno službo.

⁷Pri vseh molitvenih urah naj se na mestu, kjer stoji, ob koncu Božjega dela vrže na tla, kjer stoji. ⁸Tako naj zadoščuje, dokler mu opat ne reče, da je opravil dovolj pokore.

⁹Tisti, ki so zaradi manjših prestopkov izključeni samo od mize, naj zadoščujejo v oratoriju, kakor dolgo jim opat naroči.

¹⁰To delajo, dokler jih opat ne blagoslovi in reče: »Dovolj je!«

25. Marec – 25. Julij – 24. Nov.

45. poglavje

*T*istih, ki pogrešijo v oratoriju

¹Tistega, ki pogreši pri petju psalma, speva z odpevom, odpeva ali pri berilu ter se tam vpričo vseh ne poniža, naj zadene ostrejša kazen, ²ker ni hotel s ponižnostjo popraviti, kar je z zanikrnostjo pogrešil.

³Dečki pa naj bodo za takšne napake tepeni.

26. Marec – 26. Julij – 25. Nov.

46. poglavje

*O*tistih, ki kakor koli pogrešijo

¹Kdor pri kakršnem koli delu pogreši, bodisi v kuhinji, v shrambi, pri strežbi, v pekarni, na vrtu, pri svojem rokodelstvu med delom ali v katerem koli kraju, ²ali kaj razbije ali izgubi ali kako drugače poškoduje ali kaj drugega zagreši ³ter sam od sebe ne pride takoj k opatu in samostanski skupnosti, da zadosti in prizna svoj prekršek, ⁴naj bo huje kaznovan, če kdo drug razkrije njegov prekršek.

⁵Kadar pa gre za kakšen tajni greh v duši, naj ga razodene samo opatu ali duhovnim očetom, ⁶ki znajo zdraviti lastne in tuje rane, ne da bi jih odkrivali in razglašali.

27. Marec – 27. Julij – 26. Nov.

47. poglavje

*Z*namenje za bogoslužje

¹Opat mora skrbeti, da se znamenje za Božje delo daje ponoči in podnevi. To naj stori sam ali pa naj določi skrbnega brata, da se vse izvrši o pravem času. ²Psalmi in odpeve začenja opat, za njim pa jih po vrsti nadaljujejo drugi, ki jim je to naročeno. ³Nihče ne sme peti ali brati, če tega ne zmore tako, da bi bilo v duhovno korist poslušalcem. ⁴Komur pa opat naroči, naj to stori ponižno, resno in s svetim strahom.

28. Marec – 28. Julij – 27. Nov.

48. poglavje

Vsakdanje ročno delo

¹Prezdelje je sovražnik duše. Zato naj se bratje ob določenem času ukvarjajo z ročnim delom, ob določenih urah pa z duhovnim branjem.

²Zato mislimo, da moremo čas za oboje takole razdeliti.

³Od velike noči do prvega oktobra naj bratje zjutraj po prvi do približno četrte ure opravljajo potrebno delo. ⁴Od četrte ure pa do sekste naj berejo. ⁵Po seksti, ko vstanejo od mize, v popolnem molku počivajo na svojih posteljah. Če pa kdo hoče sam zase kaj brati, naj tako bere, da ne bo drugega motil. ⁶Nona naj se opravi prej, nekako sredi osme ure, potem pa zopet do večernic gredo na potrebno delo.

⁷Če pa morajo zaradi krajevnih razmer ali pomanjkanja bratje sami pospravljati pridelke, naj ne bodo žalostni, ⁸zakaj šele tedaj so pravi menihi, kadar živijo od dela svojih rok, kakor naši očetje in apostoli. ⁹Vendar naj zaradi slabotnejših vse delajo umerjeno.

29. Marec – 29. Julij – 28. Nov.

48. poglavje

Vsakdanje ročno delo – nadaljevanje

¹⁰Od prvega oktobra do začetka postnega časa je čas za branje do konca druge ure. ¹¹Po drugi uri se moli terca, nato pa

vsi do devete ure opravljajo naloženo jim delo. ¹²Ob prvem znamenju za nono vsi pustijo delo in čakajo, da zazvoni drugič. ¹³Čas po kosilu naj porabijo za svoje branje ali psalme.

¹⁴V postnem času naj se bratje posvečajo branju od jutra do konca tretje ure, potem pa naj do konca desete ure opravljajo naloženo jim delo.

¹⁵V postnem času dobi iz knjižnice vsak po eno knjigo, ki naj jo prebere od začetka do konca. ¹⁶Te knjige naj se razdelijo v začetku postnega časa.

¹⁷Predvsem pa je treba izbrati enega ali dva starejša brata, ki v času, kateri je določen za branje, hodita po samostanu ¹⁸in gledata, ali ni kateri izmed bratov tako zanikrn, da pase lenobo ali blebeta in se ne posveča branju ter tako ne trati le svojega časa, ampak še druge moti. ¹⁹Če bi bil kdo tak, kar Bog ne daj, naj se prvič in drugič posvari; ²⁰če pa se ne poboljša, naj se po Pravilu tako kaznuje, da se bodo tudi drugi zbali. ²¹Sicer pa naj se bratje ne sestajajo ob neprimernem času.

30. Marec – 30. Julij – 29. Nov.

48. poglavje

Vsakdanje ročno delo– nadaljevanje

²²Ob nedeljah naj se prav tako posvečajo branju vsi, razen tistih, ki so določeni za različne službe. ²³Če pa je kdo tako zanikrn in len, da noče ali ne more niti premišljevati niti brati, naj se mu dá kakšno delo, da ne bo pasel lenobe. ²⁴Bratom, ki so bolni ali rahlega zdravja, naj se da takšno opravilo ali ročno

delo, da ne bodo brez dela. To delo pa naj ne bo pretežno, da jih ne bo strlo ali nagnilo k odhodu. ²⁵Opat mora upoštevati njihovo krhkost.

31. Marec – 31. Julij – 30. Nov.

49. poglavje

*Z*ivljenje v postnem času

¹*M*enih bi moral pravzaprav vse svoje žive dni živeti kakor v postnem času. ²Ker pa jih ima le malo to krepost, priporočamo, naj si v postnem času vsakdo prizadeva, da bi res čisto živel ³in v teh svetih dneh hkrati popravil malomarnosti preteklega življenja.

⁴To pa bomo primerno storili, če se varujemo vseh prestopkov ter se posvetimo molitvi s solzami, branju, skrušenosti srca in odpovedi. ⁵V teh dneh naj torej k rednim dolžnostim svojega služenja še kaj dodamo: posebne molitve, pritrgovanje v jedi in pijači. ⁶Vsak naj torej sam od sebe, poleg določene mu mere »z veseljem Svetega Duha« (1 Tes 1,6) kaj Bogu daruje, ⁷se pravi: naj svojemu telesu nekaj pritrga v jedi, pijači, spanju, klepetavosti, razposajenosti ter z duhovnim veseljem in hrepenenjem pričakuje sveto veliko noč.

⁸Kar pa kdo daruje, naj razodene svojemu opatu, da se bo zgodilo z njegovo molitvijo in z njegovim dovoljenjem. ⁹Zakaj, kar se dela brez dovoljenja duhovnega očeta, velja za nečimrnost in prazno slavo, ne pa za zasluženje. ¹⁰Zato je treba vse delati z opatovim soglasjem.

1. April – 1. Avg. – 1. Dec.

50. poglavje

Q bratih, ki delajo zelo daleč od oratorija
ali so na potovanju

¹Bratje, ki delajo zelo daleč in ne morejo priti določeno uro v oratorij – ²sodba o tem gre opatu – ³naj opravijo Božje delo tam, kjer delajo; iz spoštovanja do Boga pa naj klečijo.

⁴Prav tako naj bratje, ki so poslani na pot, ne opustijo predpisanih molitvenih ur. Molijo naj sami, kakor pač morejo, in naj ne zanemarijo, kar jim nalaga njihova služba Bogu.

2. April – 2. Avg. – 2. Dec.

51. poglavje

Q bratih, ki ne potujejo daleč

¹Brat, ki je poslan po kakem opravku in čigar vrnitev se pričakuje še istega dne, ne sme zunaj jesti, četudi ga kdo še tako vabi, ²razen če mu je opat dovolil. ³Če ravna drugače, naj bo izključen.

3. April – 3. Avg. – 3. Dec.

52. poglavje

Q samostanski oratorij

¹*Q* oratorij (molilnica) naj bo to, kar pove njegovo ime, in nič drugega se ne sme tam delati ali hraniti.

²Po končanem Božjem delu naj vsi v največji tihoti odidejo; tako naj se izkaže Bogu spoštovanje, ³brata pa, ki morda želi sam zase moliti, nihče ne bo oviral. ⁴Pa tudi sicer, kadar kdo želi po tihem moliti, naj kar vstopi in moli, ne na glas, ampak s solzami in z gorečim srcem. ⁵Kdor pa ne ravna tako, ne sme po končanem molitvenem bogoslužju, kakor je bilo rečeno, ostati v oratoriju, da ne bi drugih motil.

4. April – 4. Avg. – 4. Dec.

53. poglavje

Q sprejemanju gostov

¹*V*se goste, ki pridejo, je treba sprejeti kakor Kristusa, ki bo nekoč rekel: »Gost sem bil in ste me sprejeli!« (prim. Mt 25,35). ²Vsem naj se izkaže primerna čast, zlasti pa domačim po veri in romarjem.

³Ko je torej sporočeno, da prihaja gost, naj mu z vso prijaznostjo gredo naproti predstojnik in bratje ter mu izkažejo vso ljubezen. ⁴Najprej naj skupaj molijo in nato se mu pridružijo s poljubom miru. ⁵Poljub miru se daje šele po

molitvi, da bi se izognili hudičevim prevaram. ⁶Pri samem pozdravljanju je treba ravnati z vsemi gosti, naj že prihajajo ali odhajajo, nadvse ponižno. ⁷Priklonimo glavo ali pa se z vsem telesom vržemo na tla, da v gostih počastimo Kristusa, ki ga pravzaprav sprejmemo.

⁸Po sprejemu odvedemo goste k molitvi, potem pa se z njimi usede predstojnik ali brat, ki mu je predstojnik naročil. ⁹Gostu v spodbudo se bere Božja postava, potem pa mu je treba nadvse prijazno postreči.

¹⁰Zaradi gosta predstojnik prekine post, razen če ni kakšnega posebnega postnega dne, na katerega se je treba postiti. ¹¹Bratje pa naj se postijo kakor po navadi.

¹²Opat naj vlije gostom vodo na roke, ¹³on in vsa skupnost pa umijejo vsem gostom noge. ¹⁴Ko so jim umili noge, izrečejo to vrstico: »O Bog, prejeli smo tvoje usmiljenje sredi tvojega templja!« (Ps 47,10).

¹⁵S posebno skrbnostjo je treba sprejeti reveže in romarje, zakaj v njih še bolj sprejmemo Kristusa; bogataši že tako oblastno nastopajo, da jih je človek prisiljen počastiti.

5. April – 5. Avg. – 5. Dec.

53. poglavje

Q sprejemanju gostov – nadaljevanje

¹⁶*Z*a opata in goste naj bo kuhinja posebej, da gostje, ki jih v samostanu nikoli ne manjka in ki prihajajo ob nenapovedanih urah, ne bodo motili bratov. ¹⁷Za to kuhinjo

naj se vsako leto določita dva brata, ki bosta svojo službo dobro opravljala. ¹⁸Če je potrebno, naj se jima dajo pomočniki, da bosta mogla streči brez godrnjanja. Kadar pa imata manj dela, naj gresta delat tja, kamor ju pošljejo. ¹⁹Sicer pa ne samo zanju, ampak pri vseh službah v samostanu naj velja načelo: ²⁰Če kdo potrebuje pomočnikov, naj mu jih dajo, kdor pa je prost, naj pokorno sprejme odkazano mu delo.

²¹Tudi skrb za gostišče naj se izroči bratu, čigar dušo prešinja strah Božji. ²²V gostišču naj bo dovolj postelj, da bodo modri Božjo hišo modro upravljali.

²³Brez dovoljenja se z gosti nihče ne sme družiti ali z njimi govoriti. ²⁴Če jih sreča ali vidi, naj jih, kakor smo povedali, ponižno pozdravi, poprosi za njihov blagoslov in gre dalje, rekoč, da mu ni dovoljeno govoriti z gostom.

6. April – 6. Avg. – 6. Dec.

54. poglavje

Ali sme menih sprejemati pisma ali kaj drugega

Nikakor ni dovoljeno menihu niti od svojih staršev niti od katerih koli ljudi niti od kakega drugega meniha sprejemati ali dajati brez opatovega soglasja pisem, blagoslovljenih kruhkov (evlogij) ali kakšnih manjših darov. ²Celo če komu lastni starši kaj pošljejo, ne sme sprejeti, če ni bilo prej sporočeno opatu.

³Tudi če opat dovoli sprejem, on odloči, komu se to podeli.

⁴Brat, ki mu je bilo poslano, naj zato ne bo žalosten, da ne da

hudiču priložnosti.

⁵Kdor se drzne drugače ravnati, naj ga zadene kazen po Pravilu.

7. April – 7. Avg. – 7. Dec.

55. poglavje

*O*bleka in obutev bratov

¹Bratje naj dobijo obleko, kakršno zahtevajo krajevne razmere in podnebje, kjer živijo, ²zakaj v hladnih krajih potrebujejo več obleke, v toplih pa manj. ³To torej presodi opat.

⁴Po naših mislih je v krajih z zmernim podnebjem za vsakega meniha dovolj: kukúla in tunika – ⁵kukula pozimi volnena, poleti pa tanka ali že ponošena. ⁶Poleg tega škapulir zaradi dela, kot obutev pa nogavice in čevlji.

⁷Glede barve in kakovosti vseh teh stvari naj menihom ne bo mar, marveč naj bodo zadovoljni s tem, kar je mogoče v tisti deželi dobiti ali ceneje kupiti. ⁸Opat pa naj poskrbi, da obleka za tiste, ki jo bodo uporabljali, ne bo prekratka, ampak po pravi meri.

⁹Kdor dobi novo obleko, naj staro zmeraj takoj vrne, da jo shranijo v oblačilnici (vestiarij) za reveže. ¹⁰Menihu pač zadoščata dve tuniki in dve kukúli – zaradi noči in zaradi pranja teh stvari. ¹¹Kar bi bilo več, je odveč in se mora odstraniti. ¹²Prav tako je treba vrniti nogavice in vse, kar je staro, ko dobijo novo.¹³Kdor je poslan na potovanje, dobi iz

oblačilnice hlače, ki jih po vrnitvi oprane vrne. ¹⁴Tudi kukule in tunike, ki jih iz oblačilnice prejmejo na pot in po vrnitvi zopet vrnejo, naj bodo nekoliko boljše od vsakdanjih.

8. April – 8. Avg. – 8. Dec.

55. poglavje

*O*bleka in obutev bratov – nadaljevanje

¹⁵Za posteljnino je dovolj slamnjača, rjuha, odeja in zglavnik. ¹⁶Opat naj večkrat pregleda, ali ni na posteljah še kaj drugega. ¹⁷Če se pri kom najde kaj, česar ni prejel od opata, naj bo najstrožje kaznovan. ¹⁸Da pa se ta napačna želja po imetju v kali zatre, naj opat dá vse, kar je potrebno, ¹⁹namreč: kukúlo, tuniko, nogavice, čevlje, pas, nož, pisalo, iglo, robček in tablico za pisanje, da se nihče ne bi mogel izgovarjati, češ da je kaj potrebnega pogrešal.

²⁰Opat pa naj ima zmeraj pred očmi besede iz Apostolskih del, da se je delilo »vsakemu, kakor je kdo česa potreboval« (Apd 4,35). ²¹Zato naj se tudi opat ozira na slabosti potrebnih, ne pa na nejevoljo nevoščljivih. ²²Pri vseh svojih odločitvah pa naj misli na Božje povračilo.

9. April – 9. Avg. – 9. Dec.

56. poglavje

*O*patova miza

¹*O*patova miza naj bo zmeraj z gosti in romarji. ²Kadar pa je gostov manj, lahko povabi kogar koli od bratov. ³Vendar naj enega ali dva starejša zaradi reda zmeraj pusti med brati.

10. April – 10. Avg. – 10. Dec.

57. poglavje

*S*amostanski obrtniki

¹*C*e so v samostanu obrtniki, naj z vso ponižnostjo opravljajo svojo obrt, če opat to dovoli. ²Če pa se kdo s svojim obrtniškim znanjem ponaša, češ da zelo koristi samostanu, ³naj ga od tiste obrti odstranijo in naj se k njej ne vrne, razen če se poniža in mu opat zopet to dovoli.

⁴Kadar so kakšni obrtniški izdelki naprodaj, naj tisti, ki imajo s tem opraviti, gledajo, da ne bo kakšne goljufije. ⁵Vedno naj mislijo na Hananija in Safiro, ki ju je zadela telesna smrt, ⁶da ne bi trpeli na duši oni in vsi, ki bi pri samostanskih rečeh goljufali.

⁷Pri določanju cen se ne sme vtihotapiti zlo lakomnosti, ⁸marveč naj se dá zmeraj nekoliko ceneje, kot morejo dati svetni ljudje, ⁹»da bo v vsem slavljen Bog« (1 Pt 4,11).

11. April – 11. Avg. – 11. Dec.

58. poglavje

Q sprejemanju bratov

¹Kadar pride kak nov kandidat za samostansko življenje, ga ne kaže takoj sprejeti, ²marveč se je treba ravnati po apostolovi besedi: »Duhove preizkušajte, ali so od Boga« (1 Jn 4,1). ³Če tisti, ki je prišel, »kar naprej trka« (Lk 11,8; Apd 12,16) in se po štirih ali petih dneh vidi, da potrpežljivo prenaša vse krivice in težave, ki mu jih povzročajo zaradi vstopa, ⁴se mu dovoli, da vstopi in ostane nekaj dni v gostišču.

⁵Nato pride v noviciat, kjer se novinci učijo, jedó in spiyo. ⁶Dodelijo naj jim takega starejšega brata, ki zna duše pridobivati (prim. 1 Kor 9,19–22; Mt 18,15) in bo nad njimi nadvse skrbno bdel. ⁷Naj bo pozoren, ali novinec v resnici išče Boga, ali je vnet za Božje delo, za pokorščino in za poniževanja. ⁸Treba ga je poučiti o vsem trdem in težkem, ki nas zadene na poti k Bogu.

⁹Če obljubi, da bo vztrajal, naj mu po preteku dveh mesecev po vrsti preberejo to Pravilo ¹⁰in naj mu rečejo: »Glej, takšna je postava, po kateri se želiš bojevati. Če jo moreš izpolnjevati, vstopi, če pa ne moreš, svobodno odidi.«

¹¹Če še dalje ostane, naj ga odvedejo v zgoraj omenjeni noviciat in ga vnovič nadvse potrpežljivo preskušajo. ¹²Po šestih mesecih mu zopet preberejo Pravilo, da ve, kakšnega življenja se želi okleniti. ¹³Če še zmeraj vztraja, mu čez štiri mesece ponovno preberejo isto Pravilo.

¹⁴Če po temeljitem preudarku obljubi, da bo vse izpolnjeval in izvrševal vsa naročila, naj bo sprejet v samostansko skupnost.

¹⁵Zavedati pa se mora, da mu od tega dne nalaga tudi Pravilo, da ne bo več smel zapustiti samostana ¹⁶niti s svojega vratu sneti jarma Pravila, ki ga je po tako dolgem premišljevanju mogel odkloniti ali sprejeti.

12. April – 12. Avg. – 12. Dec.

58. poglavje

Q sprejemanju bratov – nadaljevanje

¹⁷*P*red sprejemom naj novinec vpričo vseh v oratoriju obljubi svojo stalnost, prenavljanje svojega življenja v samostanu in pokorščino ¹⁸pred Bogom in njegovimi svetniki. Če bi kdaj koli drugače ravnal, naj ve, da ga bo obsodil tisti, katerega zasramuje.

¹⁹O tej svoji zaobljubi naj napiše listino v obliki prošnje na ime svetnikov, katerih relikvije so tam, in navzočega opata. ²⁰Listino naj napiše lastnoročno; če pa ne zna pisati, naj poprosi drugega, da mu jo spiše, novinec pa naredi nanjo znamenje, nato jo z lastno roko položi na oltar. ²¹Ko jo je novinec položil, takoj začne to vrstico: »Gospod, sprejmi me po svoji besedi, in bom živel; ne osramoti me v mojem pričakovanju!« (Ps 118,116). ²²To vrstico trikrat ponovi vsa samostanska družina in dostavi »Slava Očetu«. ²³Potem se brat novinec vsakemu vrže pred noge, da bi molili zanj, in od tega dne je član samostanske skupnosti.

²⁴Če ima kakšno premoženje, naj ga prej razdeli revežem, ali pa naj ga s slovesno darovnico podari samostanu, ne da bi zase kaj pridržal. ²⁵Ve namreč, da od tega dne ne bo smel

razpolagati niti s svojim telesom.

²⁶V oratoriju takoj sleče lastno obleko, ki jo ima na sebi, in obleče samostansko. ²⁷Obleko, ki jo je odložil, spravijo v oblačilnico. ²⁸Če bi kdaj – kar Bog varuj – po hudičevem nasvetu zapustil samostan, mora samostanska oblačila sleči, preden odide. ²⁹Listine, ki jo je opat vzел z oltarja, pa mu ne vrnejo, ampak jo shranijo v samostanu.

13. April – 13. Avg. – 13. Dec.

59. poglavje

*K*ako se darujejo sinovi plemičev ali revežev

¹Če kak odličnik želi v samostanu darovati svojega sina Bogu, pa je še mladoleten, naj njegovi starši sestavijo listino, kakršno smo zgoraj omenili. ²Listino naj skupaj z dečkovo roko in mašnjimi darovi zavijejo v oltarni prt in ga tako darujejo.

³Kar pa zadeva njihovo premoženje, naj v listini s prisego obljubijo, da niti sami niti po kakšni drugi osebi niti na kakršen koli drug način ne bodo sinu nikoli nič podelili niti mu dali priložnosti, da bi prišel do kakšne lastnine. ⁴Če pa tega nočejo, marveč želijo samostanu kaj darovati kot miloščino v blagor svoje duše, ⁵naj o tem samostanu izdajo darovnico, sebi pa naj pridržijo, če želijo, pravico uživanja. ⁶Na ta način bodo docela onemogočili, da bi dečku ostalo kakšno upanje, ki bi ga – kakor vemo iz izkušnje – moglo zapeljati in – kar Bog ne daj – ugonobiti.

⁷Enako naj storijo tudi manj premožni. ⁸Tisti pa, ki nimajo prav nič, naj napišejo samo listino in pred pričami svojega sina z mašnjimi darovi vred darujejo.

14. April – 14. Avg. – 14. Dec.

60. poglavje

Q duhovnikov, ki bi morda želeli prebivati v samostanu

¹Če kdo iz duhovniškega stanu prosi za sprejem v samostan, naj se mu prehitro ne ustreže. ²Če pa pri svoji prošnji odločno vztraja, naj se zaveda, da bo moral izpolnjevati vse predpise Pravila. ³Ne bo deležen nobenih spregledov, da bo tako, kakor je pisano: »Priatelj, čemu si prišel?« (Mt 26,50).

⁴Vendar naj se mu dovoli prostor za opatom, blagoslavljeni in maševati, če mu seveda to opat naroči. ⁵Sicer pa naj si sam ničesar ne dovoli in naj ve, da ga vežejo predpisi Pravila. Naj rajši vsem daje zgled ponižnosti. ⁶Če pa morda gre v samostanu za kakšno službo ali kaj drugega, ⁷naj dobi tisto mesto, ki ustreza njegovemu vstopu v samostan, ne pa tistega, ki bi mu pripadalo po spoštovanju do duhovništva.

⁸Če pa bi kak klerik izrazil željo, da stopi v samostan, naj se mu določi prostor nekje v sredi; ⁹seveda le tedaj, če obljubi izpolnjevanje Pravila in svojo stalnost.

15. April – 15. Avg. – 15. Dec.

61. poglavje

*S*prejemanje tujih menihov

¹Če pride kak tuj menih iz daljnih krajev in želi kot gost bivati v samostanu ²ter je zadovoljen z načinom življenja, ki ga

najde v tem kraju, in s svojimi zahtevami ne povzroča zmede v samostanu, ³marveč je zadovoljen s tamkajšnjimi razmerami, ga je treba sprejeti, dokler hoče. ⁴Če pa bi s ponižno ljubeznijo upravičeno kaj pogrjal ali na kaj opozoril, naj opat trezno presodi, ali ga ni morda Gospod prav zaradi tega poslal.

⁵Če pa bi pozneje hotel za stalno ostati, mu ni treba prošnje odbiti, saj so med gostovanjem lahko spoznali njegovo življenje.

16. April – 16. Avg. – 16. Dec.

61. poglavje

*S*prejemanje tujih menihov – nadaljevanje

⁶Če pa je kot gost pokazal preveč zahtev in napak, ne samo da ga ne kaže sprejeti v samostansko skupnost, ⁷ampak naj mu na lep način povedo, naj odide, da s svojimi slabostmi ne bi pokvaril še druge.

⁸Če pa njegovo vedenje ni takšno, da bi zaslužil odslovitev, ni treba čakati, da prosi za sprejem v samostan, ⁹marveč se mu celo svetuje, naj ostane, da bo s svojim zgledom drugim v spodbudo, ¹⁰saj povsod služimo istemu Gospodu, bojujemo se za istega Kralja. ¹¹Opat mu sme odkazati tudi kakšno višje mesto, če ga spozna za vrednega. ¹²Pa ne samo menihu, ampak tudi omenjenim duhovnikom ali klerikom sme opat odkazati višje mesto od mesta, kot jim pripada po vstopu v samostan, če vidi, da s svojim življenjem to zaslužijo.

¹³Varuje pa naj se opat, da kdaj iz kakšnega znanega samostana ne sprejme kekega meniha brez pristanka ali priporočilnega pisma njegovega opata, ¹⁴saj je zapisano: »Kar

nočeš, da drugi tebi stori, tega ti drugemu ne stori!» (Mt 7,12).

17. April – 17. Avg. – 17. Dec.

62. poglavje

*S*amostanski duhovniki

¹Če kateri opat želi, da mu koga posvetijo za duhovnika ali diakona, naj izmed svojih menihov izbere tistega, ki je vreden, da opravlja duhovniško službo.

²Kdor je posvečen, naj se varuje vsake prevzetnosti in napuha. ³Naj se ne loti ničesar, kar mu ni opat naročil. Zavedati se mora, da se je še mnogo bolj dolžan pokoravati zahtevam Pravila. ⁴Duhovništvo mu ne sme biti pretveza, da bi pozabil na pokorščino Pravilu in njegovim zahtevam, marveč naj se bolj in bolj približuje Bogu.

⁵Naj ima ono mesto, ki mu pripada po vstopu v samostan, ⁶razen kadar opravlja službo pri oltarju in če ga izvolitev samostanske skupnosti in opatova volja zaradi zaslužnega življenja ne postavita na višje mesto. ⁷Vendar pa naj ve, da se bo moral tudi v tem primeru ravnati po predpisih dekanov in predstojnikov.

⁸Če pa bi drugače ravnal, naj ga nimajo za duhovnika, ampak za upornika. ⁹Če se kljub večkratnim opominom ne poboljša, naj se za pričo pokliče tudi škofa. ¹⁰Če pa se niti tedaj ne poboljša in njegove krivde postanejo zmeraj bolj očitne, naj ga odslovijo iz samostana, ¹¹seveda le tedaj, če je tako trdovraten, da se noče podvreči in pokoravati Pravilu.

18. April – 18. Avg. – 18. Dec.

63. poglavje

Q vrstnem redu v samostanu

¹V samostanu naj se bratje držijo tistega vrstnega reda, ki jim pripada po vstopu v samostan, po zaslužnem življenju in po opatovi odredbi. ²Vendar naj opat zaupane mu črede ne vznemirja in v ničemer naj ne odloča nepravilno, kakor da ima neomejeno oblast. ³Nasprotno, zmeraj naj misli, da bo moral o vseh svojih odločitvah in dejanjih dajati račun Bogu.

⁴Po vrsti torej, ki jim jo je on določil ali bratom pripada, naj gredo k poljubu miru, k obhajilu, začenjajo psalme in stoje v koru. ⁵Nikjer sama starost ne sme odločati ali vplivati na vrstni red, ⁶saj sta mladeniča Samuel in Danijel sodila starešinam. ⁷Razen tistih, katerim je opat, kakor smo rekli, iz pomembnih razlogov določil višje ali nižje mesto, imajo vsi drugi svoje mesto, kakor so vstopili.

⁸Kdor je na primer prišel v samostan ob drugi dnevni uri, naj se zaveda, da je mlajši od tistega, ki je prišel ob prvi dnevni uri, brez ozira na njegova leta ali dostojanstvo. ⁹Dečke pa naj vsi v vsem navajajo k disciplini.

19. April – 19. Avg. – 19. Dec.

63. poglavje

Q vrstnem redu v samostanu – naddaljevanje

¹⁰Mlajši naj spoštujejo starejše, starejši pa naj mlajše ljubijo. ¹¹Kadar kdo koga pokliče po imenu, ga ne sme nagovoriti samo po imenu, ¹²marveč starejši naj mlajše od sebe kličejo z imenom 'brat', mlajši pa starejše z imenom 'nonnus', kar izraža očetovsko spoštovanje.

¹³Opata, ki ga po veri imamo za Kristusovega namestnika, imenujemo 'gospod' in 'opat', ne ker si on to lasti, marveč ker v njem spoštujemo in ljubimo Kristusa. ¹⁴On pa naj na to misli in se tako véde, da bo takšne časti vreden.

¹⁵Kadar koli se bratje srečajo, prosi mlajši starejšega za blagoslov. ¹⁶Če pride mimo starejši, mlajši vstane in mu ponudi prostor, da se usede. Mlajši naj ne sede poleg starejšega, dokler ga starejši ne povabi, ¹⁷da se zgodi, kot je pisano: »Tekmujte v medsebojnem spoštovanju!« (Rim 12,10).

¹⁸Dečki in mladostniki naj se v oratoriju in pri mizi držijo svojega vrstnega reda. ¹⁹Zunaj in kjer koli so, morajo biti pod nadzorstvom in se držati reda, dokler ne postanejo zreli.

20. April – 20. Avg. – 20. Dec.

64. poglavje

Q postavitvi opata

*P*ri postavitvi opata naj zmeraj velja pravilo, da umestijo tistega, ki ga soglasno in v strahu Božjem izvoli vsa skupnost ali pa njen del, četudi manjši, oprt na treznejšo presojo. ²Voliti in postaviti pa je treba tistega, ki se odlikuje po zaslužnem življenju in modrosti v poučevanju, četudi bi bil po vrstnem redu zadnji v samostanski skupnosti.

³Če pa bi vsa samostanska skupnost – kar Bog ne daj – soglasno izvolila nekoga, ki bi soglašal z njihovimi napakami ⁴in bi za to žalostno stanje kakor koli izvedel škof, v čigar škofijo spada ta kraj, ali sosednji opati ali kristjani, ⁵naj oni preprečijo, da bi se uveljavil naklep hudobnih, in naj Božji hiši postavijo vrednega upravitelja. ⁶Naj vedo, da bodo prejeli bogato plačilo, če to storijo s čistim namenom in iz gorečnosti za Boga, prav tako pa bi grešili, če tega ne bi storili.

21. April – 21. Avg. – 21. Dec.

64. poglavje

Q postavitvi opata – nadaljevanje

*P*ostavljeni opat naj zmeraj premišljuje, kakšno breme je sprejel in komu bo dajal odgovor o svojem oskrbovanju. ⁸Naj se zaveda, da je bolj dolžan služiti kakor vladati.

⁹Zato mora poznati Božjo postavo, da bo iz nje znal in mogel posredovati novo in staro. Naj bo čist, trezen in usmiljen ¹⁰ter naj zmeraj rajši izkazuje usmiljenje kot izreka sodbo, da bo tudi sam deležen usmiljenja.

¹¹Sovraži naj pregrehe, brate naj ljubi. ¹²Pri samem opominjanju naj ravna modro in zmerno, da ne stre posode, ko bi želel preveč očistiti rjo. ¹³Naj se zmeraj zaveda svoje krhkosti in naj pomni, da nalomljenega trsta ne sme prelomiti. ¹⁴S tem nočemo reči, naj pusti, da bi se napake razraščale, marveč naj jih, kakor smo že rekli, modro in z ljubeznijo izkorenini, kakor je za vsakogar najbolj prikladno. ¹⁵Trudi naj se, da ga bodo bolj ljubili kakor se ga bali.

¹⁶Ne sme biti razburljiv ne nemiren, ne prezahteven ne samovoljen, ne ljubosumen ne sumničav, sicer ne bo nikoli prišel do miru. ¹⁷V svojih ukazih naj bo previden in preudaren. In če ukazuje v Božjih ali svetnih zadevah, naj bo zmeraj razsoden in zmeren; ¹⁸v mislih pa naj ima razsodnost svetega očaka Jakoba, ki je rekel: »Če bom svoje črede le preveč priganjal, mi bodo v enem dnevu vse poginile« (1 Mz 33,13). ¹⁹Drži naj se teh in drugih navodil razsodnosti, ki je mati kreposti, in vse naj tako ureja, da bodo močni pripravljene storiti še več in da slabotni ne zgubijo poguma.

²⁰Zlasti pa se mora v vseh stvareh ravnati po tem Pravilu, ²¹da bo po dobrem oskrbovanju zaslišal od Gospoda to, kar dobri služabnik, ki je svojim tovarišem o pravem času razelil pšenico: ²²»Resnično, povem vam: Čez vse svoje imetje ga bo postavil« (Mt 24,47).

22. April – 22. Avg. – 22. Dec.

65. poglavje

*S*amostanski prior

¹Večkrat se zgodi, da pri postavitvi priorja nastanejo v samostanih velika pohujšanja, ²ker so nekateri priorji polni zlega duha napuha in mislijo, da so drugi opati. Nasilno si prisvajajo oblast, gojijo pohujšanja in v samostanske skupnosti vnašajo razprtije. ³To se dogaja zlasti v tistih krajih, kjer isti škof ali isti opati, ki so postavili opata, postavijo tudi priorja. ⁴Kako je to nespametno, se lahko vidi, ker se mu dá že od samega začetka postavitve razlog, da se prevzame. ⁵Njegove misli mu prišepetavajo, da ni pod opatovo oblastjo, saj mu govorijo: ⁶Tudi tebe so postavili isti kakor opata.

⁷Iz tega nastajajo nevoščljivosti, prepiri, obrekovanja, ljubosumnosti, nesloge in neredi. ⁸Če med opatom in priorjem ni soglasja, ta nesloga njuni duši nujno postavlja v nevarnost, ⁹pa tudi člani samostanske skupnosti, ki se prilizujejo enemu ali drugemu, gredo v pogubo. ¹⁰Odgovornost za takšno zlo nosijo predvsem tisti, ki so povzročili tak nered.

23. April – 23. Avg. – 23. Dec.

65. poglavje

*S*amostanski prior – nadaljevanje

¹¹Zato menimo, da je za ohranitev miru in ljubezni bolje, če je od opatove volje odvisna celotna ureditev v njegovem

samostanu. ¹²Kot smo že prej omenili, naj, kolikor je to mogoče, vse samostanske zadeve po opatovem naročilu vodijo dekani. ¹³Če bodo tako službe razdeljene med več ljudi, se posameznik ne bo mogel prevzeti.

¹⁴Če pa krajevne razmere zahtevajo ali samostanska skupnost utemeljeno in ponižno zaprosi ter če se zdi opatu primerno, naj za priorja postavi tistega, kogar je sam izbral po nasvetu bogaboječih bratov.

¹⁶Prior naj s spoštovanjem dela, kar mu njegov opat naroči, ničesar pa naj ne stori zoper opatovo voljo ali naročilo, ¹⁷zakaj čim bolj je povišan nad druge, tem bolj vestno mora izpolnjevati predpise Pravila.

¹⁸Če se pokaže, da je prior vdan napakam, ošaben in objesten ali se ugotovi, da zaničuje sveto Pravilo, ga je treba opomniti z besedami do štirikrat. ¹⁹Če se ne poboljša, naj ga zadene kazen po Pravilu. ²⁰Če se tudi nato ne poboljša, ga je treba s priorske službe odstraniti in na njegovo mesto postaviti drugega, ki je tega vreden. ²¹Če tudi potem v samostanski skupnosti ne dá miru in se ne pokorava, ga je treba celo odstraniti iz samostana. ²²Vendar pa naj opat ne pozabi, da bo o vseh svojih odločitvah dajal račun Bogu, da mu duše ne prevzame plamen nevoščljivosti ali ljubosumnosti.

24. April – 24. Avg. – 24. Dec.

66. poglavje

Q samostanskih vratarjih

¹Za samostanskega vratarja je treba postaviti modrega starejšega brata, ki zna sprejemati sporočila in nanje odgovarjati ter mu zrelost ne dopušča, da bi pohajkoval.

²Vratar mora imeti celico poleg vrat, da ga bodo obiskovalci zmeraj tam našli in jim bo mogel dati odgovor. ³Kakor hitro kdo potrka ali se oglasi kak revež, vratar odvrne: »Bogu hvala!« ali: »Blagoslovi me!« ⁴in takoj naj dá odgovor z vso vljudnostjo, ki jo narekuje goreča ljubezen in bogaboječnost. ⁵Kadar vratar potrebuje pomočnika, se mu dodeli mlajši brat.

⁶Samostan je treba, če je le mogoče, postaviti tako, da je znotraj samostana vse potrebno, to je voda, mlin, vrt in razne obrtne delavnice; ⁷tako menihom ne bo treba hoditi ven, kar ni prav nič dobro za njihove duše.

⁸Hočemo, da se to Pravilo samostanski skupnosti večkrat prebere, da se kdo izmed bratov ne bi izgovarjal, češ da ga ni poznal.

25. April – 25. Avg. – 25. Dec.

67. poglavje

Q bratih, ki so poslani na pot

¹Bratje, ki so poslani na pot, naj se priporočijo v molitev vsem bratom in opatu, ²pri sklepu molitvenega bogoslužja pa se je treba vselej spomniti vseh odsotnih.

³Ko se bratje vrnejo s potovanja, se na dan vrnitve v oratoriju na koncu vseh molitvenih ur vržejo na tla ⁴in vse prosijo, naj molijo zanje zaradi napak, ki so jih med potjo morebiti storili: ko so videli ali slišali kaj slabega ali pa govorili o praznih stvareh. ⁵Nihče naj drugim ne pripoveduje, kaj je videl ali slišal zunaj samostana, ker to povzroči veliko škode. ⁶Če pa bi kdo to vendarle storil, naj ga zadene kazen po Pravilu.

⁷Isto velja tudi za tistega, ki bi brez opatovega dovoljenja zapustil samostanski prostor ali kam odšel ali karkoli še tako neznatnega storil.

68. poglavje

E se bratu ukaže kaj nemogočega

26. April – 26. Avg. – 26. Dec.

¹Če se kakemu bratu ukaže kaj težkega ali nemogočega, naj predstojnikov ukaz sprejme popolnoma krotko in pokorno. ²Če pa vidi, da naloženo breme docela presega njegove moči, naj razloge svoje nezmožnosti predstojniku pove potrpežljivo in na

primeren način, ³ne pa ošabno, uporno ali z ugovarjanjem.

⁴Če pa tudi po takšni obrazložitvi predstojnik vztraja pri svojem ukazu, naj se brat zaveda, da je tako zanj dobro ⁵in naj uboga iz ljubezni, z zaupanjem v Božjo pomoč.

27. April – 27. Avg. – 27. Dec.

69. poglavje

V samostanu naj nikar nihče drugega ne brani

*S*krbeti je treba, da v samostanu v nobenem primeru nihče ne bo kadar koli drugega meniha branil ali ga zagovarjal, ²četudi ju veže še takšno sorodstvo. ³Na noben način naj si menihi kaj takega ne dovolijo, ker to lahko povzroča največja pohujšanja.

⁴Kdor prekrši ta predpis, naj bo strožje kaznovan.

28. April – 28. Avg. – 28. Dec.

70. poglavje

*N*ihče naj si ne drzne drugega samovoljno tepsti

¹*V* samostanu je treba preprečiti priložnost za vsako samovoljno ravnanje. ²Zato določamo, da nihče nima pravice koga od svojih bratov izključiti ali tepsti, razen če ga je opat za to pooblastil. ³»Tiste, ki se pregrešijo, je treba posvariti pred vsemi, da se bodo tudi drugi bali« (1 Tim 5,20). ⁴Dečke do

petnajstega leta naj vsi navajajo k ljubezni do reda in naj jih nadzorujejo; ⁵pa tudi tu je treba ravnati zmerno in pametno.

⁶Če pa kdo brez opatovega dovoljenja kaj prizadene odraslemu ali se nepremišljeno znaša nad dečki, naj bo kaznovan po Pravilu, ⁷zakaj pisano je: »Kar nočeš, da bi drugi tebi storil, glej, da ti nikdar drugemu ne storiš!« (Tob 4,16).

29. April – 29. Avg. – 29. Dec.

71. poglavje

*P*okorščina med brati

¹Dobrina pokorščine naj vsi izkazujejo ne samo opatu, marveč naj se bratje tudi drug drugemu pokoravajo, ²vedoč, da bodo po tej poti pokorščine prišli k Bogu.

³Ukaz opata ali od njega postavljenih predstojnikov je zmeraj treba postaviti na prvo mesto in ne smemo dovoliti, da bi zasebnim naročilom dajali prednost. ⁴Sicer pa naj bodo vsi mlajši starejšim od sebe z vso ljubeznijo in pripravljenostjo pokorni. ⁵Če je kdo uporen, ga je treba posvariti.

⁶Če pa kakega brata kakor koli opomni opat ali kdo izmed predstojnikov zaradi še tako neznatne stvari, ⁷ali če brat opazi, da se je predstojnik nanj v srcu količkaj razjezil ali razhudil, ⁸naj se pri priči brez obotavljanja vrže pred njim na tla in v zadoščenje naj tako dolgo leži pred njegovimi nogami, dokler z blagoslovom predstojnik ne pokaže, da mu je odpuščeno. ⁹Kdor ne bi hotel tega storiti, naj se mu odmeri telesna kazen, če pa je trdovraten, naj ga odslovijo iz samostana.

30. April – 30. Avg. – 30. Dec.

72. poglavje

Q pravi gorečnosti, ki jo morajo imeti menihi

¹Kakor imamo napačno in zagrenjeno gorečnost, ki odvrta od Boga in vodi v pekel, ²tako imamo pravo gorečnost, ki odvrta od grehov ter vodi k Bogu in v večno življenje. ³To gorečnost naj torej menihi gojijo z zavzeto ljubeznijo, ⁴to se pravi, naj »v spoštovanju drug drugega prekašajo« (Rim 12,10), ⁵svoje telesne in značajske slabosti naj med seboj prenašajo z vso potrpežljivostjo ⁶ter naj tekmujejo v medsebojni pokorščini. ⁷Nihče naj ne išče lastne koristi, ampak rajši to, kar je koristno drugemu. ⁸Drug drugemu naj izkazujejo čisto bratsko ljubezen. ⁹Naj se bojijo Boga v ljubezni! ¹⁰Svojega opata naj ljubijo z iskreno in ponižno ljubeznijo! ¹¹Ničesar naj višje ne cenijo od Kristusa, ¹²ki naj nas vse skupaj privede v večno življenje!

1. Maj – 31. Avg. – 31. Dec.

73. poglavje

*T*o Pravilo ne obsega vsega, kar je za popolnost potrebno

¹*T*o Pravilo smo napisali, da bi z njegovim izpolnjevanjem v samostanih izpričali vsaj neko nravno raven in začetek samostanskega življenja.

²Kdor pa hoče hitro priti do popolnosti samostanskega življenja, naj se poglobi v nauke svetih očetov in po njih živi;

to ga bo pripeljalo do vrhunca popolnosti. ³Mar ni vsaka stran in vsaka od Boga navdihnjena beseda Stare in Nove zaveze najboljše vodilo za človeško življenje? ⁴Ali katera knjiga svetih katoliških očetov glasno ne govori o tem, kako lahko naravnost pridemo k svojemu Stvarniku? ⁵Pa tudi 'Razprave očetov', 'Ustanove cenobijev' in 'Življenjepisi očetov', kakor tudi Pravilo našega svetega očeta Bazilija – ⁶kaj drugega so kot pripomočki dobrim in poslušnim menihom za krepostno življenje?

⁷Za nas lene, ki slabo in zanikrno živimo, pa pekoča sramota.

⁸Kdorkoli si, ki hitiš v nebeško domovino, s Kristusovo pomočjo izpolnjuj to skromno Pravilo, ki smo ga napisali za začetnike. ⁹Šele potem boš lahko tudi ti pod Božjim varstvom dospel do zgoraj omenjenih višjih vrhov vednosti in čednosti.

Amen.

Konec Pravila

Pravilo

Predgovor	5
1. Rodovi menihov	10
2. Kakšen mora biti opat	11
3. O posvetovanju z brati	16
4. Pripomočki za dobra dela	17
5. O pokorščini	21
6. O molčečnosti	23
7. O ponižnosti	24
8. Molitveno bogoslužje ponoči	33
9. Število psalmov pri nočnem molitvenem bogoslužju	33
10. Nočno molitveno bogoslužje poleti	34
11. Vigilije ob nedeljah	35
12. Kako se opravljajo hvalnice	36
13. Hvalnice ob navadnih dneh	36
14. Kako se molijo vigilije na praznike svetnikov	37
15. Kdaj se poje aleluja	38
16. Kako se molitveno bogoslužje opravlja podnevi	38
17. Koliko psalmov je treba zmoliti ob teh urah	39
18. Vrstni red psalmov	40
19. O vedenju pri petju psalmov	42
20. O spoštljivem vedenju pri molitvi	43
21. Samostanski dekani	43
22. O spanju menihov	44
23. O izključitvi zaradi napak	45
24. Kakšen mora biti način izključitve	45
25. O hujših prestopkih	46
26. O onih, ki se brez dovoljenja družijo z izključenimi	47
27. Kako mora opat skrbeti za izključene	47
28. O takih, ki se kljub večkratnim opominom nočejo poboljšati	48

29. Ali naj brate, ki so zapustili samostan, zopet sprejmejo	49
30. Kako naj se kaznujejo mlajši dečki	49
31. Kakšen mora biti samostanski oskrbnik	50
32. Orodje in druge samostanske stvari	51
33. Ali smejo menihi imeti kaj lastnega	52
34. Ali naj potrebne stvari vsi enako dobijo	53
35. Tedenska služba v kuhinji	53
36. O bolnih bratih	55
37. O ostarelih in otrocih	56
38. O tedenski službi bralca	56
39. O količini hrane	57
40. O količini pijače	58
41. Kdaj naj bratje jedo	59
42. Po sklepni molitveni uri naj nihče ne govori	60
43. O tistih, ki k molitvenemu bogoslužju ali k mizi pridejo prepozno	61
44. Kako izključeni zadostijo	62
45. O tistih, ki pogrešijo v oratoriju	63
46. O tistih, ki kakor koli pogrešijo	64
47. Znamenje za bogoslužje	64
48. Vsakdanje ročno delo	65
49. Življenje v postnem času	67
50. O bratih, ki delajo zelo daleč od oratorija ali so na potovanju	68
51. O bratih, ki ne potujejo daleč	68
52. Samostanski oratorij	69
53. O sprejemanju gostov	69
54. Ali sme menih sprejemati pisma ali kaj drugega	71
55. Obleka in obutev bratov	72
56. Opatova miza	74

57. Samostanski obrtniki	74
58. O sprejemanju bratov	75
59. Kako se darujejo sinovi plemičev ali revežev	77
60. O duhovnikih, ki bi morda želeli prebivati v samostanu	78
61. Sprejemanje tujih menihov	78
62. Samostanski duhovniki	80
63. O vrstnem redu v samostanu	81
64. O postavitvi opata	83
65. Samostanski prior	85
66. O samostanskih vratarjih	87
67. O bratih, ki so poslani na pot	88
68. Če se bratu ukaže kaj nemogočega	88
69. V samostanu naj nikar nihče drugega ne brani	89
70. Nihče naj si ne drzne drugega samovoljno tepsti	89
71. Pokorščina med brati	90
72. O pravi gorečnosti, ki jo morajo imeti menihi	91
73. To Pravilo ne obsega vsega, kar je za popolnost potrebno	91

